

EWA KOŁODZIEJEK * DANUTA KRZYŻYK
ALDONA SKUDRZYK * BARBARA SOBCZAK

MAŁY SŁOWNIK

A collection of letters from the word "forty" arranged in a scattered, non-linear fashion. The letters are: 'o' (red, wood grain), 'r' (yellow-green, stone), 't' (blue, stone), 'y' (red, brick), 'f' (red, wood grain), 'i' (blue, stone), 'c' (yellow-green, stone), 'z' (dark red, wood grain), 'g' (blue, stone), 'r' (red, wood grain), and 'a' (yellow-green, stone). The letters are of various sizes and are set against a plain white background.

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Ewa Kołodziejek | Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk | Barbara Sobczak

MAŁY SŁOWNIK ORTOGRAFICZNY

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Polska Akademia Nauk
Warszawa 2025

Rada
Języka Polskiego

Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk
ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa
tel. (22) 65-72-889
rjp@pan.pl

Opracowanie haseł:

Ewa Kołodziejek
Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk
Barbara Sobczak

Redakcja językowa i korekta:

Natalia Jóźwiak

Recenzentka:

dr hab. Marzena Marczevska, prof. UJK

Projekt okładki:

Weronika Siupka

Koordynatorka produkcji:

Karolina Trusz

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

Opracowanie graficzne:

Andrzej Figatowski

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-68418-24-8

Wydawca: Polska Akademia Nauk

© Copyright by Polska Akademia Nauk, 2025

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa
– Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowa (CC BY-NC 4.0)

Spis treści

Skróty zastosowane w słowniku	4
Od Autorek.....	5
Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku	7
Wielkie i małe litery	7
Pisownia łączna i rozdzielna	9
Słownik ortograficzny.....	11
A.....	11
B.....	14
C.....	19
Ć.....	22
D.....	22
E.....	24
F.....	25
G.....	26
H.....	29
I.....	31
J.....	32
K.....	34
L.....	42
Ł.....	43
M.....	44
N.....	49
O.....	67
P.....	69
Q.....	87
R.....	88
S.....	91
Ś.....	96
T.....	97
U.....	99
V.....	100
W.....	100
Y.....	104
Z.....	105
Ż.....	107

Skróty zastosowane w słowniku

- a. – albo
- astr.* – astronomiczny
- biol.* – biologiczny
- chem.* – chemiczny
- ekon.* – ekonomiczny
- fiz.* – fizyczny
- fot.* – fotograficzny
- fraz.* – frazeologiczny
- inform.* – informatyczny
- iron.* – ironicznie
- jęz.* – językoznawczy
- lekc.* – lekceważąco
- lit.* – literacki
- mat.* – matematyczny
- obraż.* – obraźliwie
- oryg.* – oryginalnie
- pot.* – potocznie
- praw.* – prawniczy
- psych.* – psychologiczny
- reg.* – regionalny
- socjol.* – socjologiczny
- techn.* – techniczny
- właśc.* – właściwie
- żart.* – żartobliwie

Od Autorek

Od 1 stycznia 2026 roku wejdzie w życie 11 zmian dotyczących łącznej i rozdzielnej pisowni wyrazów oraz stosowania wielkiej litery, sformułowanych przez Radę Języka Polskiego na mocy Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Zmiany te są efektem prowadzonych przez Radę Języka Polskiego obserwacji zwyczaju językowego Polaków i badań współczesnych tekstów pisanych.

Dokonane zmiany nie są rewolucyjne, lecz stanowią naturalny etap w rozwoju norm językowych. Ich celem jest uproszczenie i ujednolicenie reguł ortograficznych w obrębie zasady konwencjonalnej, opartej na społecznej umowie. Nie naruszają one tożsamości polszczyzny ani w jej rozwoju historycznym, ani w związkach morfologicznych, lecz wynikają z potrzeby dostosowania pisowni do uzusu językowego, który zmienia się wraz z ewolucją kultury, technologii i sposobów komunikacji. Nowe reguły redukują niejednoznaczności, eliminują trudne do uzasadnienia wyjątki, porządkują zasady, które sprawiały trudności w nauczaniu i codziennej praktyce językowej. Pokazują też, że język żyje i zmienia się razem z nami.

Niniejszy słownik ma pomóc użytkownikom w opanowaniu nowych reguł, dlatego zawiera przede wszystkim słownictwo ilustrujące wprowadzone zmiany. W odniesieniu do nowej reguły w zakresie pisowni partykuły *nie* z przymiotnikami i przysłówkami podajemy potencjalne, choć nie zawsze rozpowszechnione formy stopnia wyższego i najwyższego. Uwzględniamy też tylko formy stopnia najwyższego, w których częśćka *naj-* występuje po *nie*. Ponadto obok haseł obrazujących nową zasadę łącznej pisowni *nie* z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym podane są przykłady pisowni rozłącznej tych części mowy w sytuacji, gdy sygnalizowane jest jednocześnie zaprzeczenie i przeciwstawienie, np. *nie czarne, ale białe*, albo gdy wyrażany jest stan pośredni między dwiema cechami, np. *nie młody, ale nie stary*. W słowniku umieszczono też hasła ilustrujące bezwyjątkową łączną pisownię *nie* z imiesłowami przymiotnikowymi. Zapis zamieszczonych

w słowniku nazw geograficznych jest zgodny z obowiązującymi regułami ortograficznymi. Podkreślamy to, gdyż zdarzają się opracowania specjalistyczne, których autorzy proponują inne rozstrzygnięcia. W artykułach hasłowych obrazujących pisownię nazw własnych wszystkie warianty pisowni zostały zaznaczone wytłuszczoną czcionką.

Hasła ułożone są alfabetycznie. Właściwą część słownika poprzedza wykaz zmienionych zasad pisowni polskiej. Mamy nadzieję, że słownik ułatwi Czytelniczkom i Czytelnikom przejście trudnego okresu zmiany przyzwyczajeń i że będzie pomocą w świadomym i swobodnym posługiwaniu się językiem ojczystym w nowej, bardziej przejrzystej ortograficznie rzeczywistości.

Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku

WIELKIE I MAŁE LITERY

1. W zakresie użycia wielkich liter w nazwach własnych:

- a) w nazwach komet wprowadzenie zapisu wszystkich członów **wielką literą**, np.

Kometa Halleya, Kometa Enckego;

- b) w nazwach obiektów przestrzeni publicznej wprowadzenie pisowni **wielką literą** stojącego na początku wyrazu *aleja, brama, bulwar, osiedle, plac, park, kopiec, kościół, klasztor, pałac, willa, zamek, most, molo, pomnik, cmentarz* (przy utrzymaniu pisowni małą literą wyrazu *ulica*), np.

*ulica Józefa Piłsudskiego, Aleja Róż, Brama Warszawska,
Plac Zbawiciela, Park Kościuszki, Kopiec Wandy, Kościół
Mariacki, Pałac Staszica, Zamek Książ, Most Poniatowskiego,
Pomnik Ofiar Getta, Cmentarz Rakowicki;*

- c) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przyimków i spójników oraz wyrażen typu *imienia*) w wielowyrazowych nazwach lokali usługowych i gastronomicznych oraz instytucji kultury, np.

*Karczma Słupska, Kawiarnia Literacka, Księgarnia Naukowa,
Kino Charlie, Apteka pod Orłem, Bar Flisak, Hotel pod Różą,
Hotel Campanile, Restauracja pod Żaglami, Winiarnia Bachus,
Zajazd u Kmicica, Pierogarnia Krakowiacy, Pizzeria Napoli,
Trattoria Santa Lucia, Restauracja Veganic, Teatr Rozmaitości,
Teatr Wielki;*

UWAGA! Jeśli wyrazy *bar, apteka, hotel* uznaje się za określenia rodzajowe, można je zapisywać małą literą, np. *bar Flisak, apteka Pod Orłem*.

- d) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przymi-
ków i spójników oraz wyrazów typu *imienia*) w nazwach orderów, medali,
odznaczeń, nagród i tytułów honorowych, np.

*Nagroda im. Jana Karłowicza i Poli Nireńskiej,
Nagroda Nobla, Nagroda Pulitzera, Nagroda Templetona,
Nagroda Kioto, Literacka Nagroda Europy Środkowej
Angelus, Nagroda Artystyczna Miasta Lublin, Nagroda
Literacka Gdynia, Śląska Nagroda Jakości, Nagroda
Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe, Nagroda
Newsweeka im. Teresy Torańskiej, Nagroda Wielkiego
Kalibru, Mistrz Mowy Polskiej, Ambasador Polszczyzny,
Honorowy Obywatel Miasta Krakowa.*

UWAGA! Jeśli wyrazy typu: *medal, nagroda, odznaka* uznaje się
za określenia rodzajowe, które poprzedzają nazwę własną, można
je zapisywać małą literą, np. *nagroda Polskie Noble, medal Za Zasługi
dla Pożarnictwa.*

2. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nazw mieszkańców miast i ich dzielnic,
osiedli i wsi, np.

*Warszawianin, Zgierzanin, Ochocianka, Mokotowianin,
Nowohucianin, Chochołowianin.*

Dopuszczenie alternatywnego zapisu (małą lub wielką literą) nieoficjalnych
nazw etnicznych, takich jak *kitajec* lub *Kitajec*, *jugol* lub *Jugol*, *angol* lub
Angol, *żabojad* lub *Żabojad*, *szkop* lub *Szkop*, *makaroniarz* lub *Makaroniarz*.

3. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nie tylko nazw firm, marek i modeli
wyrobów przemysłowych, lecz także pojedynczych egzemplarzy tych wyrobów
(*samochód marki Ford* i *pod oknem zaparkował czerwony Ford*).
4. Ujednolicenie zapisu (**małą literą**) przymiotników tworzonych od nazw oso-
bowych, bez względu na to, czy ich interpretacja jest dzierżawcza (odpowia-
dając na pytanie *czyj?*), czy też jakościowa (odpowiadając na pytanie *jaki?*), np.

*dramat szekspirowski, epoka zygmuntońska,
koncert chopinowski, koncepcja kartezjańska,
filozofia sokratejska, dialogi platońskie, wiersz miłoszowski.*

Przymiotniki tworzone od imion (rzadziej od nazwisk) zakończone na *-owy*, *-in* (*-yn*), *-ów* będą mogły być zapisywane **małą** lub **wielką literą**, np. *jackowe dzieci* lub *Jackowe dzieci*, *poezja miłoszowa* lub *poezja Miłoszowa*, *zosina lalka* lub *Zosina lalka*, *jacków dom* lub *Jacków dom*.

PISOWNIA ŁĄCZNA I ROZDZIELNA

1. Wprowadzenie **rozdzielnej** pisowni części *-bym*, *-byś*, *-by*, *-byśmy*, *-byście* ze spójnikami, np. *Zastanawiam się, czy by nie pojechać w góry*.
2. Ustanowienie pisowni **łącznej** *nie-* z imiesłowami odmiennymi (bez względu na interpretację znaczeniową: czasownikową lub przymiotnikową), tj. zniesienie wyjątku zezwalającego na „świadomą pisownię rozdzielną”.
3. Wprowadzenie **łącznej** pisowni członu *pół-* w wyrażeniach określających jedno pojęcie, np.

półzartem, półserio;
półzabawa, półnauka;
półspół, półczuwał,

oraz pisowni z łącznikiem w połączeniu typu: *pół-Polka, pół-Francuzka* (odniesionym do osoby będącej w połowie Polką, w połowie Francuzką).

4. Wprowadzenie jednolitej **łącznej** pisowni części *niby-*, *quasi-* z wyrazami zapisywanymi **małą literą**, np.

nibyartysta, nibygotyk, nibyludowy, nibyorientalny,
nibyromantycznie; nibyblona, nibyjagoda, nibykłós, nibyliść,
nibynóżki, nibytorebka;
quasiopiekun, quasinauka, quasipostępowy, quasiromantycznie,

przy zachowaniu pisowni z łącznikiem przed wyrazami zapisywanymi **wielką literą**, np.

niby-Polak, quasi-Anglia.

5. Wprowadzenie **łącznej** pisowni *nie-* z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi bez względu na kategorię stopnia, a więc także w stopniu wyższym i najwyższym, np.

*nieadekwatny, nieautorski, niebanalny, nieczęsty, nieżyciowy;
niemiły, niemilszy, nienajmilszy;
nieadekwatnie, niebanalnie, nieczęsto, nieżyciowo;
nielepiej, nieprędzej, nienajlepiej, nienajstaranniej.*

6. W zakresie pisowni prefiksów:

- a) uzupełnienie reguły ogólnej: w języku polskim przedrostki – rodzime i obce – pisze się **łącznie** z wyrazami zapisywanymi małą literą. Jeśli wyraz zaczyna się od wielkiej litery, możliwa jest pisownia z łącznikiem lub rozdzielna, np.

super-Europejczyk a. super Europejczyk.

- b) dopuszczenie **rozdzielnej** pisowni z wyrazami zapisywanymi małą literą cząstek takich jak *super-*, *ekstra-*, *eko-*, *wege-*, *mini-*, *maksi-*, *midi-*, *mega-*, *makro-*, które mogą występować również jako samodzielne wyrazy, np.

*miniwieża lub mini wieża, bo jest możliwe: wieża (w rozmiarze) mini;
superpomysł lub super pomysł, bo jest możliwe: pomysł super;
ekstrazarobki lub ekstra zarobki, bo jest możliwe: zarobki ekstra;
ekożywność lub eko żywność, bo jest możliwe: żywność eko.*

7. Dopuszczenie w parach wyrazów równorzędnych, podobnie lub identycznie brzmiących, występujących zwykle razem, trzech wersji pisowni:

– z łącznikiem, np. *tuż-tuż; trzask-prask; bij-zabij;*
– z przecinkiem, np. *tuż, tuż; trzask, prask; bij, zabij;*
– rozdzielnie, np. *tuż tuż; trzask prask; bij zabij.*

Słownik ortograficzny

A

Abramowianin, Abramowianka; Abramowianie (mieszkańcy dzielnicy Abramów)

Achilles

achillesowa: pięta achillesowa a. pięta Achillesowa, a. pięta Achillesa
(*fraz.* słaby punkt)

achillesowy a. Achillesowy (np. czyn = czyn Achillesa)

Adam (postać biblijna)

adamowa a. Adamowa wina (*fraz.* grzech pierworodny)

adamowy a. Adamowy (np. zeszyt = zeszyt Adama)

adamowy a. Adamowy strój (*fraz.* nagość)

Adelaide a. wyspa Adelaide; Wyspa Adelajdy, Wyspy Królowej Adelajdy

adidas (każde buty sportowe; nosić adidasy)

Adidas (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Adidasy)

Adriatyk a. morze Adriatyk, a. Morze Adriatyckie

Afrykanin a. Afrykańczyk, Afrykanka; Afrykanie a. Afrykańczycy
(mieszkańcy kontynentu Afryka)

afrykanka (gatunek papugi)

Airbus (marka samolotów i firma, samolot tej marki; latać Airbusem)

Akaba a. zatoka Akaba

Akcjum a. przylądek Akcjum

Alaska a. półwysep Alaska

Albańczyk, Albanka; Albańczycy (obywatele państwa Albania)

albo by

ale by

aleja (np. aleja brukowana, główna, szeroka, w parku, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Aleja Generała Władysława Andersa a. Aleja gen. Władysława Andersa, a. Al. Generała Władysława Andersa, a. Al. gen. Władysława Andersa

Aleja Najświętszej Maryi Panny a. Al. Najświętszej Maryi Panny

Aleja Niepodległości a. Al. Niepodległości

Aleja Obrońców Warszawy a. Al. Obrońców Warszawy

Aleja Prymasa Tysiąclecia a. **Al. Prymasa Tysiąclecia**

Aleja Róż a. **Al. Róż**

Aleja Solidarności a. **Al. Solidarności**

Aleja Sybiraków a. **Al. Sybiraków**

Aleja Tysiąclecia a. **Al. Tysiąclecia**

Aleja Włókniarzy a. **Al. Włókniarzy**

Aleja Wojciecha Korfanteo a. **Al. Wojciecha Korfanteo**

Aleja Wojska Polskiego a. **Al. Wojska Polskiego**

Aleje Jerozolimskie a. **Al. Jerozolimskie**

Aleje Ujazdowskie a. **Al. Ujazdowskie**

ależ by

Alfa Romeo (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Alfą Romeo)

Algierczyk, Algierka; Algierczycy (obywatele państwa Algieria i mieszkańcy miasta Algier)

Altacet (maść; posmarować kolano Altacetem)

Altaj a. **góry Altaj**; Altaj Gobijski, Altaj Kruszcowy, Altaj Mongolski

amerykaniec a. **Amerykaniec** (*lekc.* a. *iron.* o Amerykaninie)

Amerykanin, Amerykanka; Amerykanie (mieszkańcy kontynentów

Ameryka Północna i Południowa, obywatele państwa Stany Zjednoczone Ameryki)

amerykanka (rodzaj fotela lub sofy)

Amiranty a. **wyspy Amiranty**

Andaman a. **wyspy Andaman**; Andaman Mały, Andaman Środkowy

Andorczyk, Andorka; Andorczycy (obywatele państwa Andora i mieszkańcy miasta Andora)

Andrychowianin, Andrychowianka; Andrychowianie (mieszkańcy miasta Andrychów)

Andrzej

andrzejki (zabawa)

andrzejkowy (np. wieczór)

andrzejowy a. **Andrzejowy** (np. rower = rower Andrzeja)

Andy a. **góry Andy**; Andy Boliwijskie, Andy Ekwadorskie

angielka (bułka; szkłanka; piec; rasa konia; sposób kopnięcia piłki)

anglik (rasa konia)

Anglik, Angielka; Anglicy (obywatele państwa Wielka Brytania)

angol a. **Angol** (*lekc.* a. *obraż.* o Angliku)

Anjou a. **wyspy Anjou**, a. **wyspy Anżu**

Antopolanin, Antopolanka; Antopolanie (mieszkańcy wsi, kolonii Antopol)

AntyAtlas a. **góry AntyAtlas**

Antyle a. **wyspy Antyle**; Małe Antyle, Wielkie Antyle

Apap (lek; zażyć Apap)

Apenin Abruzyski a. **góry Apenin Abruzyski**; Apenin Kalabryjski, Apenin Liguryjski

Apeniny Południowe a. **góry Apeniny Południowe**; Apeniny Północne, Apeniny Środkowe

Appalachy a. **góry Appalachy**

Apple (firma informatyczna, produkty tej firmy; kupić Apple'a)

apteka (np. apteka całodobowa, osiedlowa, przyszpitalna),
ale w nazwach własnych:

Apteka Centrum Leków a. **apteka Centrum Leków**

Apteka Dbam o Zdrowie a. **apteka Dbam o Zdrowie**

Apteka Feniks a. **apteka Feniks**

Apteka Kolejowa a. **apteka Kolejowa**

Apteka pod Orlem a. **apteka Pod Orlem**

Apteka Zdrowie i Uroda a. **apteka Zdrowie i Uroda**

Apteka Życzliwa a. **apteka Życzliwa**

Aral-kum a. **pustynia Aral-kum**

Aran a. **wyspy Aran**

archikatedra (np. archikatedra barokowa, lubelska, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Archikatedra Chrystusa Króla

Archikatedra Świętego Jana Chrzciciela i Świętego

Jana Ewangelisty a. **Archikatedra św. Jana Chrzciciela**

i św. Jana Ewangelisty

arcybazylika (np. arcybazylika bogato zdobiona, laterańska, monumentalna),
ale w nazwach własnych:

Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, Świętego Jana

Chrzcziciela i Świętego Jana Ewangelisty na Lateranie

a. **Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, św. Jana**

Chrzcziciela i św. Jana Ewangelisty na Lateranie

arcybiskup

arcyciekawy

arcyklamstwo

arcyłgarz

arcy-Polak, arcy-Polka; arcy-Polacy

Ardeny a. **góry Ardeny**

Argentyńczyk, Argentynka; Argentyńczycy (obywatele państwa Argentyna)

Arlamowianin, Arlamowianka; Arlamowianie (mieszkańcy osady Arłamów)

Arystoteles

arystotelesowski

arystotelesowy a. **Arystotelesowy** (np. obraz świata = obraz świata

Arystotelesa)

Asus (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Asusie)

Asturyjczyk, Asturyjka; Asturyjczycy (mieszkańcy regionu Asturia i historycznej krainy Asturia)

Asyżanin, Asyżanka; Asyżanie (mieszkańcy miasta Asyż)

Atakama a. **pustynia Atakama**

Ateńczyk, Atenka; Ateńczycy (mieszkańcy miasta Ateny)

Athabaska a. **przełęcz Athabaska**

Atlas a. **góry Atlas**; Atlas Wysoki, Atlas Telski, Atlas Saharyjski

Auckland a. **przesmyk Auckland**

Audi (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Audi)

Augiasz (postać mitologiczna)

augiaszowa a. **Augiaszowa stajnia** (*fraz.* wielki nieporządek)

Augustowianin, Augustowianka; Augustowianie (mieszkańcy miasta Augustów)

Australijczyk, Australijka; Australijczycy (mieszkańcy kontynentu Australia)

Austriak, Austriaczka; Austriacy (obywatele państwa Austria)

Azjata, Azjatka; Azjaci (mieszkańcy kontynentu Azja)

Azory a. **wyspy Azory**

aż by

B

Babimościanin, Babimościanka; Babimościanie (mieszkańcy miasta Babimost)

Bach: Jan Sebastian Bach

bachowski

Bachórzanin, Bachórzanka; Bachórzanie (mieszkańcy wsi Bachórz)

Bachtin: Michał a. Michaił Bachtin

bachtinowski

Bachus (postać mitologiczna)

bachusowy a. **Bachusowy** (np. wieniec = wieniec Bachusa)

bachusowy a. **Bachusowy sługa** (*fraz.* człowiek nadużywający alkoholu)

Badeńczyk, Badenka; Badeńczycy (mieszkańcy krainy Badenia)

Bagdadczyk, Bagdadka; Bagdadczycy (mieszkańcy miasta Bagdad)

Bahamy a. wyspy **Bahamy**

Bajdarskie Wrota a. przełęcz **Bajdarskie Wrota**

Bajkał a. jezioro **Bajkał**

baju baju a. **baju-baju**, a. **baju**, **baju**

Bakijczyk, **Bakijka**; **Bakijczycy** (mieszkańcy miasta Baku)

Balaton a. jezioro **Balaton**; **Mały Balaton**, **Wzgórza Balatońskie**

Baleary a. wyspy **Baleary**

Bali a. wyspa **Bali**

balijczyk (*pot.* kot balijski)

Balijczyk, **Balijka**; **Balijczycy** (mieszkańcy wyspy **Bali**)

Bałtyk a. morze **Bałtyk**, a. **Morze Bałtyckie**

Bałucianin, **Bałucianka**; **Bałucianie** (mieszkańcy dzielnicy Bałuty)

Bangka a. wyspy **Bangka**

bar (np. bar osiedlowy, studencki, ulubiony),

ale w nazwach własnych:

Bar mleczny Pieróżek a. **bar mleczny Pieróżek**

Bar Piw-Paw a. **bar Piw-Paw**

Bar Prosto z Beczki a. **bar Prosto z Beczki**

Bar Staromiejski a. **bar Staromiejski**

Bar Turysta a. **bar Turysta**

Bar u Miśka a. **bar U Miśka**

Bar Worek Kości a. **bar Worek Kości**

Bar Znajomi Znajomych a. **bar Znajomi Znajomych**

Barcelończyk, **Barcelonka**; **Barcelończycy** (mieszkańcy miasta Barcelona)

Barłożanin, **Barłożanka**; **Barłożanie** (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Barłogi)

basen (np. basen Morza Bałtyckiego, basen Scotia),

ale:

Basen Bornholmski

Basen Grenlandzki

Basen Labradorzki

Basen Panamski

Basen Paryski

Basen Południowo-Zachodni

Basen Przylądkowy

Basen Zachodnioaustralijski

Zachodni Basen Scotia

Bask, **Baskijka**; **Baskowie** (mieszkańcy regionu Baskonia i historycznej krainy Baskonia)

baskijka (beret)

Batożanin, **Batożanka**; **Batożanie** (mieszkańcy przysiółka Batogi)

Bawarczyk, Bawarka; Bawarczycy (mieszkańcy kraju związkowego Bawaria)
bawarka (napój)

bazylika (np. bazylika barokowa, jasnogórska, prymasowska; bazylika
mniejsza, bazylika patriarchalna, bazylika większa),
ale w nazwach własnych:

Bazylika Grobu Świętego

Bazylika Katedralna Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Bazylika Kolegiacka Grobu Bożego

Bazylika Mariacka

Bazylika Matki Boskiej Królowej Pokoju

Bazylika Matki Bożej z Góry Karmel

Bazylika Najświętszej Marii Panny i Świętego Bartłomieja

a. **Bazylika Najświętszej Marii Panny i św. Bartłomieja**

Bazylika Najświętszej Marii Panny od Aniołów

Bazylika Świętego Piotra a. Bazylika św. Piotra

**Bazylika Świętego Wawrzyńca za Murami a. Bazylika
św. Wawrzyńca za Murami**

Belg, Belgijka; Belgowie (obywatele państwa Belgia)

belgijka (taniec)

Beldany a. jezioro Beldany

Belt a. cieśnina Belt; Mały Belt, Wielki Belt, Belt Langelandzki, Belt Samsø

Bentley (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Bentleya)

berlinka (pojazd konny; barka)

Berlińczyk, Berlinianka; Berlińczycy (mieszkańcy miasta Berlin)

bermudy (rodzaj spodni)

Bermudy a. wyspy Bermudy

Berneńczyk, Bernenka; Berneńczycy (mieszkańcy kantonu Berno i miasta
Berno)

Białorusin, Białorusinka; Białorusini (obywatele państwa Białoruś)

Białostoczanin, Białostoczanka; Białostoczanie (mieszkańcy Białostockiego
i miasta Białystok)

bij zabij a. bij-zabij, a. bij, zabij

bikini (kobięcy strój plażowy)

Bikini a. wyspy Bikini

bim bam bom a. bim-bam-bom, a. bim, bam, bom

Biseptol (lek; zażyć Biseptol)

bistro (np. bistro niewielkie, modne, przytulne),
ale w nazwach własnych:

Bistro Coolturka a. bistro Coolturka

Bistro Jak w Domku a. bistro Jak w Domku

Bistro na Placu a. bistro Na Placu

Bistro przy Peronie a. bistro Przy Peronie

Bistro Pyszna Micha a. bistro Pyszna Micha

Bistro Szybki Kęs a. bistro Szybki Kęs

Bistro u Dziewczyn a. bistro U Dziewczyn

Bistro Zielnik a. bistro Zielnik

bla bla bla a. bla-bla-bla, a. bla, bla, bla

Bled a. jezioro Bled

blonia (np. błonia nadodrzańskie, rozległe, zielone),

ale w nazwach własnych:

Bielskie Błonia

Błonia

Błonia Mogiłskie

Błonia Wilanowskie

Jasne Błonia

bo by

Borneo a. wyspa Borneo

Bornholm a. wyspa Bornholm; Rynna Bornholmska, Głębia Bornholmska

Bosfor a. cieśnina Bosfor

bostonka (choroba)

Bostończyk, Bostonka; Bostończycy (mieszkańcy miasta Boston)

Brabanczyk, Brabantka; Brabantczycy (mieszkańcy krainy Brabancja)

brama (np. brama kamienicy, miejska, średniowieczna),

ale w nazwach własnych:

Brama Damasceńska

Brama Dawida

Brama do Miasta Zmarłych (kaplica cmentarna w Krakowie)

Brama Floriańska

Brama Matki Bożej Zwycięskiej

Brama Skajska

Brama Syjońska

Brama Świętego Szczepana a. Brama św. Szczepana

Brama Złota

Ostra Brama

Brasilijszczyk, Brasilijka; Brasilijczycy (mieszkańcy miasta Brasília)

Bratysławianin, Bratysławianka; Bratysławianie (mieszkańcy miasta Bratysława)

Brazylijszczyk, Brazylijka; Brazylijczycy (obywatele państwa Brazylia)

Brecht: Bertolt Brecht

brechtowski

Brenner a. przełęcz Brenner

bretończyk (rasa psa)

Bretończyk, Bretonka; Bretończycy (mieszkańcy regionu Bretania)

Brochowanin, Brochowianka; Brochowanie (mieszkańcy Osiedla Brochów)

Bronowiczanin, Bronowiczanka; Bronowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Bronowice)

Brukselczyk, Brukselka; Brukselczycy (mieszkańcy miasta Bruksela)

brukselka (warzywo)

bruzda (np. bruzda lodowcowa),

ale w nazwach własnych:

Bruzda Hronu

Bruzda Zbąszyńska

Brzezinianin, Brzezinianka; Brzezinianie (mieszkańcy miasta, wsi Brzeziny)

buff (sportowa chusta do biegania, jazdy na nartach, rowerze; nosić buff)

Buff (marka odzieżowa, wielofunkcyjne chusty kominowe tej marki; kupić Buff, nosić Buff)

Bugatti (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Bugatti)

Bukowo a. jezioro Bukowo

bulwar (np. bulwar nadbrzeżny, nad rzeką, w mieście),

ale w nazwach własnych:

Bulwar Czarnej Przemszy

**Bulwar Księdza Aleksandra Zienkiewicza a. Bulwar
ks. Aleksandra Zienkiewicza**

Bulwar Nadmorski im. Feliksa Nowowiejskiego

Bulwar Nadwarciański

Bulwar Piastowski

Bulwar Saint-Germain

Bulwar Xawerego Dunikowskiego

Bulwar Zachodzącego Słońca

Bulwar Zygmunta II Augusta

Bulwary Dietla

Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Bulwary Juliusza Słowackiego

Bulwary Marszałków

Bulwary Wiślane

Bułgar, Bułgarka; Bułgarzy (obywatele państwa Bułgaria)

bum cyk cyk a. bum-cyk-cyk, a. bum, cyk, cyk

Buszczanin, Buszczanka; Buszczanie (mieszkańcy miasta Busko-Zdrój)

Bydgoszczanin, Bydgoszczanka; Bydgoszczanie (mieszkańcy Bydgoskiego i miasta Bydgoszcz)

byleby

Byron: George Gordon Byron

byronowski

Bysowianin, Bysowianka; Bysowianie (mieszkańcy kolonii Bysów)

Bystra a. góra Bystra

Bystra a. potok Bystra; Jaskinia Bystrej, Dolina Bystrej, Wywierzysko Bystrej

Bytomianin, Bytomianka; Bytomianie (mieszkańcy miasta Bytom a. Bytom Odrzański)

C

Cadillac (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Cadillaciem)

Camel (marka papierosów, papieros tej marki; palić Camele)

Canon (firma technologiczna, produkt tej firmy; robić zdjęcia Canonem)

Capri a. wyspa Capri

Carmen (marka papierosów, papieros tej marki; palić Carmeny)

Cejlon a. wyspa Cejlon

Cejlończyk, Cejlonka; Cejlończycy (mieszkańcy wyspy Cejlon)

Ceklarzanin, Ceklarzanka; Ceklarzanie (mieszkańcy przysiółka Ceklarze)

Celebes a. morze Celebes

Celebes a. wyspa Celebes

cerkiew (np. cerkiew drewniana, prawosławna, unicka, zdesakralizowana),
ale w nazwach własnych:

Cerkiew konkatedralna Świętego Jana Teologa a. Cerkiew konkatedralna św. Jana Teologa

Cerkiew Opieki Matki Bożej i Poczajowskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Przemienienia Pańskiego

Cerkiew Przeniesienia Relikwii Świętego Mikołaja z Miry Licyjskiej do Bari a. Cerkiew Przeniesienia Relikwii św. Mikołaja z Miry Licyjskiej do Bari

Cerkiew pw. Świętego Ducha a. Cerkiew pw. św. Ducha, a. Cerkiew pod wezwaniem Świętego Ducha, a. Cerkiew pod wezwaniem św. Ducha

Cerkiew Ścięcia Głowy Świętego Jana Chrzciciela a. Cerkiew Ścięcia Głowy św. Jana Chrzciciela

Cerkiew Świętych Cyryla i Metodego a. Cerkiew św. św. Cyryla i Metodego

Cerkiew Świętych Niewiast Niosących Wonności

Cerkiew Tichwińskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Zaśnięcia Matki Bożej

cha cha a. **cha-cha**, a. **cha, cha**; **ha ha** a. **ha-ha**, a. **ha, ha**

Chalkidiki a. **półwysep Chalkidiki**, a. **Półwysep Chalcydycki**

Chanel: Coco Chanel

chanelowski

Changaj a. **góry Changaj**, a. **Góry Changajskie**

Charga a. **oaza Charga**

Chebzanin, Chebzianka; Chebzianie (mieszkańcy dzielnicy Chebzie)

Chelmiec a. **góra Chelmiec**

Chevrolet (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Chevroletem)

chi chi a. **chi-chi**, a. **chi, chi**

chińczyk (gra)

Chińczyk, Chinka; Chińczycy (obywatele państwa Chiny)

Chios a. **wyspa Chios**

chlast prast a. **chlast-prast**, a. **chlast, prast**

Chochołowianin, Chochołowianka; Chochołowianie (mieszkańcy wsi Chochółów)

Chopin: Fryderyk Chopin a. Szopen

chopinowski a. **szopenowski**

Chorwat, Chorwatka; Chorwaci (obywatele państwa Chorwacja)

Chrysler (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Chryslera)

Chrystus

chrystusowy a. **Chrystusowy** (np. uczeń = uczeń Chrystusa)

chrystusowy a. **Chrystusowy wiek** (*fraz.* 33 rok życia)

chybil trafil a. **chybil-trafil**, a. **chybil, trafil**

Chylonianin, Chylonianka; Chylonianie (mieszkańcy dzielnicy Chylonia)

ciach mach a. **ciach-mach**, a. **ciach, mach**

Ciechanowianin, Ciechanowianka; Ciechanowianie (mieszkańcy miasta Ciechanów)

cieśnina (np. cieśnina morska, wąska; **cieśnina Bosfor**, **cieśnina Luzon**, **cieśnina Otranto**),

ale:

Cieśnina Cooka

Cieśnina Drake’a

Cieśnina Florydzka

Cieśnina Gibraltarska

Cieśnina Hudsona

Cieśnina Kennedy’ego

Cieśnina Królowej Charlotty

Cieśnina Magellana

Cieśnina McClintocka

Cieśnina Melville’a

Cisowianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić Cisowiankę)

cmentarz (np. cmentarz katolicki, wileński, wojskowy, zabytkowy),

ale w nazwach własnych:

Cmentarz Boża Męka a. Cmentarz przy Bożej Męce

Cmentarz Centralny

Cmentarz Elsnerów

Cmentarz Komunalny nr 2 im. Ofiar II Wojny Światowej

Cmentarz Łyczakowski

Cmentarz na Rossie

Cmentarz Orląt Lwowskich

Cmentarz Poległych

Cmentarz Powązkowski

Cmentarz Rakowicki

Cmentarz Starofarny

Cmentarz Świętej Rodziny a. Cmentarz św. Rodziny

Cmentarz Żołnierzy Włoskich

Coca-Cola (marka i producent napojów bezalkoholowych, napój tej marki;

pić Coca-Colę)

Conrad: Józef a. Joseph Conrad

conradowski a. konradowski

curaçao a. curacao (likier pomarańczowy)

Curaçao a. wyspy Curaçao

Cuszima a. wyspy Cuszima

Cyceron a. Cyncero

cyceronowski a. cynceroński, a. cynceroniański

Cykarzewianin, Cykarzewianka; Cykarzewianie (mieszkańcy osady

Cykarzew)

Cyklady a. wyspy Cyklady

Cypryjczyk, Cypryjka; Cypryjczycy (obywatele państwa Cypr)

Czad a. jezioro Czad

Czad a. pustynia Czad

Czantoria a. góra Czantoria; Wielka Czantoria, Mała Czantoria

Czarnogórzanin, Czarnogórzanka; Czarnogórzanie (obywatele państwa

Czarnogóra)

Czarnowodzianin, Czarnowodzianka; Czarnowodzianie (mieszkańcy miasta,

osady, przysiółka Czarna Woda)

Czarny Staw Gąsienicowy a. jezioro **Czarny Staw Gąsienicowy**, a. **Czarny Staw pod Kościelcem**

Czarny Staw pod Rysami a. jezioro **Czarny Staw pod Rysami**, a. **Czarny Staw nad Morskim Okiem**

Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów a. jezioro **Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów**

Czatyrdah a. góra **Czatyrdah**

Czech, Czeszka; Czesi (obywatele państwa Czechy)

czeszka (rodzaj buta)

Częstochowiak, Częstochowianka; Częstochowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Częstochowa)

Częstochowianin, Częstochowianka; Częstochowanie (mieszkańcy miasta Częstochowa)

Czorsztynianin, Czorsztynianka; Czorsztynianie (mieszkańcy wsi Czorsztyn) **czyli by**

Ć

Ćmielowianin, Ćmielowianka; Ćmielowianie (mieszkańcy miasta Ćmielów)

Ćwikielnianin, Ćwikielnianka; Ćwikielnianie (mieszkańcy kolonii Ćwikielnia)

D

Dagestańczyk, Dagestanka; Dagestańczycy (mieszkańcy regionu Dagestan)

Dakotyńczyk, Dakotyjka; Dakotyńczycy (mieszkańcy stanu Dakota)

dalmatyńczyk (rasa psa)

Dalmatyńczyk, Dalmatka a. Dalmatynka; Dalmatyńczycy (mieszkańcy krainy Dalmacja)

Dankowiczanie, Dankowiczanka; Dankowiczanie (mieszkańcy wsi Dankowice)

Dante: Dante Alighieri

dantejski

Dardanele a. cieśnina **Dardanele**

Dargosławianin, Dargosławianka; Dargosławianie (mieszkańcy osady Dargosław)

Darłowianin, Darłowianka; Darłowianie (mieszkańcy miasta Darłowo)

Darwin: Karol a. Charles Darwin

darwinowski

Dąbie a. jezioro **Dąbie**

Dejguny a. jezioro **Dejguny**

Dekan a. wyżyna **Dekan**

Delhijczyk, Delhijka; Delhijczycy (mieszkańcy terytorium związkowego Delhi i miasta Delhi a. Nowe Delhi)

Dell (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Dellu)

Delos a. wyspa **Delos**

Dickens: Karol a. Charles Dickens

dickensowski

ding dong a. **ding-dong**, a. **ding, dong**

disnejowski

Disney: Walt Disney

dlatego by

Dłużanin, Dłużanka; Dłużanie (mieszkańcy wsi, osady, przysiółka Długie)

Dobroszynianin, Dobroszynianka; Dobroszynianie (mieszkańcy kolonii Dobroszyn)

dolina (np. dolina ryftowa, doliny płaskodenne; **dolina Bekaa, dolina Jezreel**),
ale:

Dolina Cedronu

Dolina Ciemnosmreczyńska

Dolina do Regli

Dolina Jordanu

Dolina Krzemowa

Dolina Pięciu Stawów Spiskich

Dolina Zielona Kieźmarska

Dolina Złomisk

Nowa Dolina

Święta Dolina Inków

Dominika a. wyspa **Dominika**

dopóki by

Dorzeczanin, Dorzeczanica; Dorzeczenie (mieszkańcy osady Dorzecze)

Drawsko a. jezioro **Drawsko**

Drezdeńczyk, Drezdenka; Drezdeńczycy (mieszkańcy miasta Drezno)

Dręstwo a. jezioro **Dręstwo**

Druzno a. jezioro **Druzno**

Dubajczyk, Dubajka; Dubajczycy (mieszkańcy emiratu Dubaj i miasta Dubaj)

Dublińczyk, Dublinka a. Dublinianka; Dublińczycy (mieszkańcy miasta Dublin)

Dumas: Aleksander a. Alexandre Dumas

dumasowski

Duńczyk, Dunka; Duńczycy (obywatele państwa Dania)

dylu dylu a. dylu-dylu, a. dylu, dylu

Dzierzoń a. jezioro Dzierzoń

E

Edwinowianin, Edwinowianka; Edwinowianie (mieszkańcy osady Edwinowo)

Edynburezyk, Edynburka; Edynburezycy (mieszkańcy miasta Edynburg)

Edyp (postać mitologiczna)

edypowa a. Edypowa zagadka (*fraz.* zagadka trudna do odgadnięcia)

edypowy a. Edypowy (np. kompleks = *psych.* kompleks Edypa)

Egina a. wyspa Egina

Egipcjanin, Egipcjanka; Egipcjanie (obywatele państwa Egipt)

Einstein: Albert Einstein

einsteinowski

eko (być eko)

ekoląka a. eko łąka, a. łąka eko

ekożywność a. eko żywność, a. żywność eko

eks (były, dawny; być czymś eks)

eksmąż a. eks mąż

ekspremier a. eks premier

eksprezydent a. eks prezydent

ekstra (bardzo dobry, świetny)

ekstra (dodatkowo, bardzo dobrze; np. zarabiać ekstra)

ekstraduże a. ekstra duże

ekstraklasa (najwyższa klasa rozgrywek sportowych)

ekstraklasa a. ekstra klasa, a. klasa ekstra

ekstranowoczesny a. ekstra nowoczesny

ekstra-Philips a. ekstra Philips

ekstrapieniądze a. ekstra pieniądze, a. pieniądze ekstra

ekstrawydatki a. ekstra wydatki, a. wydatki ekstra

ekstrazarobki a. ekstra zarobki, a. zarobki ekstra

ekstrazespół a. ekstra zespół, a. zespół ekstra

Ekwadorczyk, Ekwadorka; Ekwadorczycy (obywatele państwa Ekwador)

Elba a. wyspa **Elba**

Elblązanin, Elblążanka; Elblążanie (mieszkańcy miasta Elbląg)

Elbrus a. góra **Elbrus**

Elefanta a. wyspa **Elefanta**

Elefantyna a. jezioro **Elefantyna**

Elefantyna a. wyspa **Elefantyna**

Eliaszewianin, Eliaszewianka; Eliaszewianie (mieszkańcy przysiółka Eliaszew)

Elizówczanin, Elizówczanka; Elizówczanie (mieszkańcy kolonii Elizówka)

Eldycianin, Eldycianka; Eldycianie (mieszkańcy wsi, osady Ełdyty)

Erie a. jezioro **Erie**

Erytrejczyk, Erytrejka; Erytrejczycy (obywatele państwa Erytrea)

Estonczyk, Estonka; Estończycy (obywatele państwa Estonia)

esy floresy a. **esy-floresy**, a. **esy, floresy**

Etiopczyk, Etiopka; Etiopczycy (obywatele państwa Etiopia)

Eubea a. wyspa **Eubea**

Euklides

euklidesowa (*mat.* geometria **euklidesowa**)

euklidesowy a. **Euklidesowy** (np. wzór = wzór **Euklidesa**)

Europejczyk, Europejka; Europejczycy (mieszkańcy kontynentu Europa)

Ezop

ezopowa a. **Ezopowa mowa** (*fraz.* aluzyjna mowa)

ezopowy a. **Ezopowy** (np. **ezopowe** a. **Ezopowe** bajki = bajki **Ezopa**)

ezopowy a. **Ezopowy język** (*fraz.* aluzyjny język)

F

Fanta (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić **Fantę**)

Farvel a. przylądek **Farvel**

Faust (postać literacka)

faustowski

Felinianin, Felinianka; Felinianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka **Felin**)

Ferrari (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić **Ferrari**)

Fidiasz

fidiaszowski

fidiaszowy a. **Fidiaszowy** (np. posąg = posąg **Fidiasza**)

Fidzi a. wyspy **Fidzi**

Fidżyjczyk, Fidżyjka; Fidżyjczycy (mieszkańcy wyspy **Fidzi**)

fiki miki a. **fiki-miki**, a. **fiki**, **miki**

fin (rodzaj jachtu)

Fin, **Finka**; **Finowie** a. **Finlandczyk**, **Finlandka**; **Finlandczycy** (obywatele państwa Finlandia)

finka (rodzaj noża)

Finlandczyk, **Finlandka**; **Finlandczycy** a. **Fin**, **Finka**; **Finowie** (obywatele państwa Finlandia)

Fionia a. **wyspa Fionia**

Florentczyk, **Florentynka**; **Florentczycy** a. **Florentyńczyk**, **Florentynka**; **Florentyńczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawniej Republiki Florenckiej)

florentynka (ciastko)

Florentyńczyk, **Florentynka**; **Florentyńczycy** a. **Florentczyk**, **Florentynka**; **Florentczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawniej Republiki Florenckiej)

Flores a. **morze Flores**

Floryda a. **półwysep Floryda**

Ford (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Fordem)

francuz (klucz francuski; pieczywo; warkocz)

Francuz, **Francuzka**, **Francuzi** (obywatele państwa Francja)

Fredro: Aleksander Fredro

fredrowski

Frelichowianin, **Frelichowianka**; **Frelichowianie** (mieszkańcy wsi Frelichów)

Freud: Zygmunt a. Sigmund Freud

freudowski

Fromborzanin, **Fromborzanka**; **Fromborzanie** (mieszkańcy miasta Frombork)

Fukier: Jerzy Fukier

fukierowski

G

gadu gadu a. **gadu-gadu**, a. **gadu**, **gadu**

Galapagos a. **wyspy Galapagos**, a. **Wyspy Żółwie**

Galwe a. **jezioro Galwe**

Galaduś a. **jezioro Galaduś**

Gambijczyk, **Gambijka**; **Gambijczycy** (obywatele państwa Gambia)

garb (wzniesienie; np. garb tektoniczny),

ale w nazwach własnych:

Garb Lubawski

Garb Oszmiański

Garb Pińczowski

Garb Tarnogórski

Garb Ząbkowicki

Jalowcowy Garb

Garda a. jezioro Garda

Gardno a. jezioro Gardno

Gaulle, de Gaulle: Charles de Gaulle

gaullistowski

Gdańszczanin, Gdańszczanka; Gdańszczanie (mieszkańcy Gdańskiego i miasta Gdańsk)

Genezaret a. jezioro Genezaret, a. Jezioro Galilejskie, a. Jezioro Tyberiadzkie

Genuęczyk, Genuenka; Genuęczycy (mieszkańcy miasta Genua)

Gliwiczanin, Gliwiczanka; Gliwiczanie (mieszkańcy miasta Gliwice)

Gnatowianin, Gnatowianka; Gnatowianie (mieszkańcy wsi, kolonii Gnatowo)

Gobi a. pustynia Gobi

Godulanin, Godulanka; Godulanie (mieszkańcy dzielnicy Godula)

Goethe: Johann Wolfgang Goethe

goethowski

Gogol: Mikołaj a. Nikołaj Gogol

gogolowski

Goldopiwo a. jezioro Goldopiwo

Gopło a. jezioro Gopło

Gorzowianin, Gorzowianka; Gorzowianie (mieszkańcy Gorzowskiego i miasta Gorzów Wielkopolski)

Gorzykowianin, Gorzykowianka; Gorzykowianie (mieszkańcy wsi Gorzykowo)

gospoda (np. gospoda przydrożna, wiejska),

ale w nazwach własnych:

Gospoda Jamneńska a. gospoda Jamneńska

Gospoda Kolibecka a. gospoda Kolibecka

Gospoda Kwaśnica a. gospoda Kwaśnica

Gospoda Kwiaty Polskie a. gospoda Kwiaty Polskie

Gospoda nad Zimną Rzeczką a. gospoda Nad Zimną Rzeczką

Gospoda Pękata Chata a. gospoda Pękata Chata

Gospoda pod Zygmuntem a. gospoda Pod Zygmuntem

Gospoda u Hanki i Jędrusia a. gospoda U Hanki i Jędrusia

Gościechowanin, Gościechowianka; Gościechowanie (mieszkańcy osady Gościechowo)

Gotlandia a. wyspa Gotlandia; Głębia Gotlandzka

góra (np. góra skalista, stroma; **góra Dębowiec, góra Hawrań, góra Mnich, góra Szyndzielnia**),

ale:

Babia Góra

Góra Kościuszki

Góra Oliwna

Góra Świętej Anny a. Góra św. Anny

Góra Zgorszenia

góry (np. góry fałdowe, góry zrębowe; **góry Hindukusz, góry Pamir**),

ale:

Góry Domeyki

Góry Izerskie

Góry Kaskadowe

Góry Pilsudskiego

Góry Przewalskiego

Góry Skaliste

Góry Strzeleckiego

Góry Świętokrzyskie

Góry Transantarktyczne

Góry Wschodnioserbskie

Górzyczanin, Górzyczanka; Górzyczenie (mieszkańcy wsi, przysiółka Górzycza)

Grek, Greczynka; Grecy (obywatele państwa Grecja)

Grenlandczyk, Grenlandka; Grenlandczycy (mieszkańcy wyspy Grenlandia)

Grenlandia a. wyspa Grenlandia

Gripex (lek; zażyć Gripex)

Grottger: Artur Grottger

grottgerowski

Gruzin, Gruzinka; Gruzini (obywatele państwa Gruzja)

grzbiet (np. grzbiet górski, podmorski, śródoceaniczny; **grzbiet Jan Mayen, grzbiet Reykjanes, grzbiet Scotia**),

ale:

Grzbiet Afrykańsko-Antarktyczny

Grzbiet Aleucki

Grzbiet Blake’a

Grzbiet Geofizyków

Grzbiet Kamienicki

Grzbiet Kiusiu

Grzbiet Północnoatlantycki

Grzbiet Tenczyński

Grzbiet Wielorybi

Kozi Grzbiet

Grzybowianin, Grzybowianka; Grzybowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Grzybowo)

gul gul a. gul-gul, a. gul, gul

Gwatemalczyk, Gwatemalka; Gwatemalczycy (obywatele państwa Gwatemala i miasta Gwatemala)

Gwinejczyk, Gwinejka; Gwinejczycy (obywatele państwa Gwinea)

H

ha ha a. ha-ha, a. ha, ha; cha cha a. cha-cha, a. cha, cha

Haitańczyk, Haitanka; Haitańczycy (obywatele państwa Haiti)

Hajnan a. wyspa Hajnan

Hajnówczanin, Hajnówczanka; Hajnówczanie (mieszkańcy miasta, kolonii Hajnówka)

Halembianin, Halembianka; Halembianie (mieszkańcy dzielnicy Halemba)

Hamlet (postać literacka)

hamletowski

hamletyczny

Hańcza a. jezioro Hańcza

Harklowianin, Harkłowianka; Harkłowianie (mieszkańcy wsi Harkłowa)

Hawajczyk, Hawajka; Hawajczycy (mieszkańcy wysp Hawaje)

Hawaje a. wyspy Hawaje

hawajka (ptak)

Hawrań a. góra Hawrań

Hażanin, Hażanka; Hażanie (mieszkańcy miasta Haga)

Hebrydy a. wyspy Hebrydy; Hebrydy Wewnętrzne, Hebrydy Zewnętrzne, Nowe Hebrydy

Hegel: Georg Wilhelm Friedrich Hegel

heglowski

Heineken (marka piwa, piwo tej marki; pić Heinekena)

Hel a. półwysep Hel, a. Półwysep Helski; Mierzeja Helska

Helsińczyk, Helsinka; Helsińczycy (mieszkańcy miasta Helsinki)

Hepatil (lek; zażywać Hepatil)

herkules (siłacz)

Herkules a. **Herakles** (postać mitologiczna)

herkulesowy a. **Herkulesowy** (np. czyn = czyn Herkulesa)

herkulesowy a. **Herkulesowy trud** a. **wysilek** (*fraz.* przekraczający ludzkie siły)

herod (despota, okrutnik)

Herod

herod-baba

herodowy (despotyczny, okrutny)

herodowy a. **Herodowy** (np. żołnierz = żołnierz Heroda)

herody (ludowe przedstawienie)

Hindukusz a. **góry Hindukusz**; Hindukusz Wschodni, Hindukusz Zachodni

Hiob (postać biblijna)

hiobowa a. **Hiobowa wieść** (*fraz.* tragiczna, przygnębiająca wiadomość)

hiobowy a. **Hiobowy** (np. los = los Hioba)

hip hop a. **hip-hop**, a. **hip**, **hop**

hiperalgezja (*med.*)

hipercholesterolemia (*med.*)

hiperdźwięk a. **hiper dźwięk**

hiperekspresja a. **hiper ekspresja**

hiperesteta a. **hiper esteta**

hiperkinezja (*med.*)

hiperkredyt a. **hiper kredyt**

hiperrealistyczny a. **hiper realistyczny**

Hipokrates

hipokratesowy a. **Hipokratesowy** (np. etos = etos Hipokratesa)

Hiszpan, **Hiszpanka**; **Hiszpanie** (obywatele państwa Hiszpania)

hiszpanka (choroba; bluzka; sukienka)

ho ho ho a. **ho-ho-ho**, a. **ho**, **ho**, **ho**, a. **ho!** **ho!** **ho!**

hokkaido (gatunek dyni; rasa psa)

Hokkaido a. **wyspa Hokkaido**

holender (figura w jeździe figurowej; urządzenie; wiatrak)

Holender, **Holenderka**; **Holendrzy** (obywatele państwa Holandia)

holenderka (dachówka; krowa; rodzaj łyżwy)

Hołublanin, **Hołublanka**; **Hołublanie** (mieszkańcy wsi, osady Hołubla)

Homer

homerowski

homerowy a. **Homerowy** (np. epos = epos Homera)

homerycki

Honda (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Hondę)

Honsiu a. **wyspa Honsiu**

hop hop a. **hop-hop**, a. **hop**, **hop**

hop siup a. **hop-siup**, a. **hop**, **siup**

horaczański a. **horacjuszowski**

Horacjusz a. **Horacy**

Horeszkowiczani, **Horeszkowiczanka**; **Horeszkowiczanie** (mieszkańcy kolonii Horeszkowice)

Horn a. **przylądek Horn**

Horn a. **wyspa Horn**

hotel (np. hotel butikowy, miejski, tani, trzygwiazdkowy),
ale w nazwach własnych:

Hotel Hilton a. **hotel Hilton**

Hotel Piast a. **hotel Piast**

Hotel pod Różą a. **hotel Pod Różą**

Hotel Polonia a. **hotel Polonia**

Hotel Prezydencki a. **hotel Prezydencki**

Hotel Różany Gaj a. **hotel Różany Gaj**

Hotel Zamkowy a. **hotel Zamkowy**

Hrubieszowianin, **Hrubieszowianka**; **Hrubieszowianie** (mieszkańcy miasta Hrubieszów)

hu hu ha a. **hu-hu-ha**, a. **hu**, **hu**, **ha**

Hucianin, **Hucianka**; **Hucianie** (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Huta)

Hyżnianin, **Hyżnianka**; **Hyżnianie** (mieszkańcy wsi Hyżne)

I

i by

Ibiza a. **wyspa Ibiza**

Ibsen: Henryk a. Henrik Ibsen

ibsenowski

ignacjański

Ignacy: św. Ignacy Loyola, ale: Święty Ignacy Loyola

Ikar (postać mitologiczna)

Ikaria a. **wyspa Ikaria**

ikarowy a. **Ikarowy** (np. upadek = upadek Ikara)

ikarowy a. **Ikarowy lot** (*fraz.* śmiało, ryzykowne przedsięwzięcie)

łławianin, łławianka; łławianie (mieszkańcy miasta łława)

łmielinianin, łmielinianka; łmielinianie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, osady łmielin)

łmielniczani, łmielniczanka; łmielniczanie (mieszkańcy Osiedla łmielnica)

łńsko a. jezioro **łńsko**

łrlandczyk, łrlandka; łrlandczycy (obywatele państwa łrlandia)

łrlandia a. wyspa **łrlandia**

łslandczyk, łslandka; łslandczycy (obywatele państwa łslandia)

łstebnianin, łstebnianka; łstebnianie (mieszkańcy wsi łstebna)

łstria a. półwysep **łstria**

łtaka a. wyspa **łtaka**

łtalianiec a. **łtalianiec** (*lekc.* a. *obraż.* o Włochu)

łwoniczanin, łwoniczanka; łwoniczanie (mieszkańcy miasta, wsi łwonicz)

łzabelinianin, łzabelinianka; łzabelinianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii łzabelin)

J

łachciczani, łachciczanka; łachciczanie (mieszkańcy Osiedla łachcice)

łaguar (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić łaguara)

łaguar (zwierzę)

łamajczyk, łamajka; łamajczycy (obywatele państwa łamajka)

łamajka a. wyspa **łamajka**

łamno a. jezioro **łamno**

łanus (postać mitologiczna)

łanusowe a. **łanusowe oblicze** (*fraz.* o człowieku dwulicowym, zagadkowym)

łanusowy a. **łanusowy** (np. kult = kult łanus)

łańczowianin, łańczowianka; łańczowianie (mieszkańcy przysiółka łańczów)

łaponka (rodzaj buta)

łapończyk, łaponka; łapończycy (obywatele państwa łaponia)

łarosławianin, łarosławianka; łarosławianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady łarosław)

łaskinia (np. łaskinia grawitacyjna, łaskinia krasowa, łaskinia tektoniczna;

łaskinia łomica, łaskinia łota łokietka, łaskinia łaj, łaskinia łmocza łama),

ale:

Demianowska Jaskinia Wolności

Denisowa Jaskinia

Dobszyńska Jaskinia Lodowa

Jaskinia Kryształowa

Jaskinia Martwych Nietoperzy

Jaskinia Mroźna

Jaskinia Mylna

Jaskinia Optymistyczna

Jaskinia Ostrężnicka

Jaskinia Wysoka za Siedmioma Progami

Kungurska Jaskinia Lodowa

Jastrzębiogórzanin, Jastrzębiogórzanka; Jastrzębiogórzanie (mieszkańcy wsi Jastrzębia Góra)

Jawa a. wyspa Jawa

jednak by

jednakże by

Jednorożczanin, Jednorożczanka; Jednorożczanie (mieszkańcy wsi Jednorożec)

Jeep (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Jeepem)

Jeleniogórzanin, Jeleniogórzanka; Jeleniogórzanie (mieszkańcy miasta Jelenia Góra)

Jeziorak a. jezioro Jeziorak

jezioro (np. jezioro rynnowe, jezioro krasowe; **jezioro Bajkał, jezioro Bled, jezioro Garda**),

ale:

Jezioro Bodeńskie

Jezioro Czterech Kantonów

Jezioro Duże Żnińskie

Jezioro Krokodyli

Jezioro Lednickie

Jezioro Nowowarpieńskie

Jezioro Ochrydzkie

Jezioro Solińskie

Jezioro Zegrzyńskie

Wielkie Jezioro Niedźwiedzie

Wielkie Jezioro Niewolnicze

Jeżanin, Jeżanka; Jeżanie (mieszkańcy wsi, przysiółka Jeże)

Jędrzejowianin, Jędrzejowianka; Jędrzejowianie (mieszkańcy miasta Jędrzejów)

Jork a. półwysep Jork

Jork a. przylądek Jork

Jowisz (planeta)

Jowisz (postać mitologiczna)

jowiszowe a. Jowiszowe spojrzenie (*fraz.* surowe, groźne spojrzenie)

jowiszowy a. Jowiszowy (np. gniew = gniew Jowisza)

Joyce: James Joyce

joyce'owski

judasz (fałszywy człowiek; wizjer)

Judasz Iskariota (postać biblijna)

judaszowe a. Judaszowe srebrniki (*fraz.* zapłata za zdradę)

judaszowski

judaszowy a. Judaszowy (np. czyn = czyn Judasza)

judaszowy a. Judaszowy pocałunek (*fraz.* fałszywa czułość, wrogi pocałunek)

jugol a. Jugol (*lekc. a. obraz.* o Jugosłowianinie)

Jurgowianin, Jurgowianka; Jurgowianie (mieszkańcy wsi Jurgów)

K

Kabulczyk, Kabulka; Kabulczycy (mieszkańcy miasta Kabul)

Kafka: Franz Kafka

kafkowski

Kain (postać biblijna)

kainowa a. Kainowa zbrodnia (*fraz.* bratobójstwo)

kainowy a. Kainowy (np. gniew = gniew Kaina)

Kairczyk, Kairka; Kairczycy (mieszkańcy miasta Kair)

Kajmany a. wyspy Kajmany

Kajmańczyk, Kajmanka; Kajmańczycy (mieszkańcy wysp Kajmany)

Kalabryczyk, Kalabryjka; Kalabryczycy (mieszkańcy regionu Kalabria)

Kalifornijczyk, Kalifornijka; Kalifornijczycy (mieszkańcy stanu Kalifornia)

Kaliszanin, Kaliszanka; Kaliszanie (mieszkańcy Kaliskiego i miasta, wsi Kalisz)

Kamczatka a. półwysep Kamczatka

Kamerun a. góra Kamerun

Kameruńczyk, Kamerunka; Kameruńczycy (obywatele państwa Kamerun)

kanadyjczyk (drewniany dom)

Kanadyjczyk, Kanadyjka; Kanadyjczycy (obywatele państwa Kanada)

kanadyjka (kurtka; łódź; łóżko)

kanal (np. kanał wodny, żeglutowy; **kanal La Manche**, **kanal Ren-Men-Dunaj**),
ale:

Kanał Augustowski

Kanał Brukselski

Kanał Bydgoski

Kanał Garonny

Kanał Haweli

Kanał Koryncki

Kanał Panamski

Kanał Sueski

Kanał Śródlądowy

Kant: Immanuel Kant

kantowski

kaplica (np. kaplica boczna, cmentarna, mała, pałacowa, szpitalna),

ale w nazwach własnych:

**Kaplica cmentarna Świętej Jadwigi a. Kaplica cmentarna
św. Jadwigi**

Kaplica Czaszek

Kaplica Częstochowskiej Ikony Matki Bożej

Kaplica Firlejów

Kaplica Matki Bożej Jasnogórskiej

Kaplica Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady

**Kaplica pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy a. Kaplica
pod wezwaniem Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy**

Kaplica Sykstyńska

**Kaplica Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela a. Kaplica Ścięcia
św. Jana Chrzciciela**

Kaplica zdrojowa Najświętszej Maryi Panny

Kaplica Zygmuntowska

Karakorum a. przełęcz Karakorum

Kara-kum a. pustynia Kara-kum

karczma (np. karczma przydrożna, wiejska)

ale w nazwach własnych:

Karczma Bida a. karczma Bida

Karczma Chata Zbójnicka a. karczma Chata Zbójnicka

Karczma Jana a. karczma Jana

Karczma przy Młynie a. karczma Przy Młynie

Karczma Słupska a. karczma Słupska

Karczma u Ceprów a. karczma U Ceprów

Karmel a. **góra Karmel**

Karpentaria a. **zatoka Karpentaria**

Karsinianin, **Karsinianka**; **Karsinianie** (mieszkańcy wsi, osady Karsin)

Kaszmirczyk, **Kaszmirka**; **Kaszmirczycy** (mieszkańcy krainy Kaszmir)

Kaszub a. **Kaszuba**, **Kaszubka**; **Kaszubi** (mieszkańcy regionu Kaszuby)

Katalończyk, **Katalonka**; **Katalończycy** (mieszkańcy regionu Katalonia)

katedra (np. katedra gnieźnieńska, ogromna, ormiańska, romańska),

ale w nazwach własnych:

Katedra Notre Dame

**Katedra polowa Wojska Polskiego Najświętszej Maryi Panny
Królowej Polski**

Katedra pw. Opieki Najświętszej Maryi Panny a. **Katedra
pod wezwaniem Opieki Najświętszej Maryi Panny**

Katedra Świętego Mikołaja Biskupa a. **Katedra św. Mikołaja
Biskupa**

Katedra Świętych Wita, Wacława i Wojciecha a. **Katedra
św. św. Wita, Wacława i Wojciecha**

Katowiczanie, **Katowiczanka**; **Katowiczanie** (mieszkańcy Katowickiego
i miasta Katowice)

Kattegat a. **cieśnina Kattegat**

kawaler

kawaler orderu

kawaler Orderu Odrodzenia Polski

kawaler Orderu Orła Białego

kawaler Orderu Virtuti Militari

kawiarnia (np. kawiarnia modna, niewielka, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Kawiarnia Cafe 22 a. **kawiarnia Cafe 22**

Kawiarnia Kawa i Cynamon a. **kawiarnia Kawa i Cynamon**

Kawiarnia Literacka a. **kawiarnia Literacka**

Kawiarnia między Wierszami a. **kawiarnia Między Wierszami**

Kawiarnia Ministerstwo Kawy a. **kawiarnia Ministerstwo Kawy**

Kawiarnia pod Globusem a. **kawiarnia Pod Globusem**

Kawiarnia Turnus na Wolskiej a. **kawiarnia Turnus na Wolskiej**

Kawiarnia Wesola Cafe a. **kawiarnia Wesola Cafe**

Kazach, **Kazaszka**; **Kazachowie** (obywatele państwa Kazachstan; członkowie
grupy etnicznej)

Kazachstańczyk, **Kazachstanka**; **Kazachstańczycy** (obywatele państwa
Kazachstan)

Kenijczyk, **Kenijka**; **Kenijczycy** (obywatele państwa Kenia)

Kia (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Kię)

Kiekrzanin, Kiekrzanka; Kiekrzanie (mieszkańcy osiedla, wsi Kiekrz)

Kielczanin, Kielczanka; Kielczanie (mieszkańcy Kieleckiego i miasta Kielce)

Kijowianin, Kijowianka; Kijowanie (mieszkańcy miasta Kijów)

Kilimandżaro a. góra Kilimandżaro

kino (np. kino studyjne),

ale w nazwach własnych:

Kino Charlie a. kino Charlie

Kino Fenomen a. kino Fenomen

Kino Nowe Horyzonty a. kino Nowe Horyzonty

Kino Pionier a. kino Pionier

Kino pod Baranami a. kino Pod Baranami

Kino Stylowe a. kino Stylowe

Kino Żeglarz a. kino Żeglarz

Kioga a. jezioro Kioga

kitajec a. Kitajec (*lekc. a. obraz.* o Chińczyku)

Kiusiu a. wyspa Kiusiu

Kiwu a. jezioro Kiwu

klasztor (np. klasztor franciszkański, jasnogórski, opuszczone, pocysterski),

ale w nazwach własnych:

Klasztor Benedyktynów

Klasztor Dominikanów

Klasztor Ojców Paulinów a. Klasztor oo. Paulinów

Klasztor Sióstr Boromeuszek a. Klasztor ss. Boromeuszek

Klasztor Sióstr Notre Dame a. Klasztor ss. Notre Dame

Klasztor Sióstr Sacré Coeur a. Klasztor ss. Sacré Coeur

Klasztor Świętej Katarzyny a. Klasztor św. Katarzyny

Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów

Kochłowiczanie, Kochłowiczanka; Kochłowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Kochłowice)

Kodak (marka handlowa i firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Kodakiem)

kolonia (rodzaj miejscowości, np. kolonia leśna, niewielka, wyludniona; kolonia Jarmarkowszczyzna – część wsi Bronka, kolonia Luboń – część wsi Barzkowice),

ale:

Adamów-Kolonia

Bychawka Druga-Kolonia

Czarna Kolonia

Horyszów-Nowa Kolonia

Jarców-Kolonia Druga

Kaszańska Kolonia
Kolonia
Kolonia Choszczewka
Kolonia Dolna
Kolonia Dziecioły Dalsze
Kolonia Fryderyka
Kolonia na Błotach
Kolonia nad Szosą
Kolonia od Bugaja
Kolonia pod Rosochami
Kolonia w Środku
Kolonia Ziemowit
Łąki Markowe-Kolonia
Miechów-Kolonia
Starobrzeska Kolonia

Kołątaj: Hugo Kołątaj

kołątajowski

kometa (np. kometa jasna, nowo odkryta, okresowa),

ale w nazwach własnych:

Kometa 2P/Encke
Kometa Borrelly
Kometa Halleya
Kometa Hyakutake
Kometa Ikeya-Seki
Kometa IRAS-Araki-Alcock
Kometa ISON
Kometa Kohoutek a. Kometa Kohoutka
Kometa Lovejoy
Kometa McNaughta
Kometa Shoemaker-Levy 9
Kometa Wielka z 1811

konfucjański

Konfucjusz

Kongijczyk, Kongijka; Kongijczycy (obywatele państwa Kongo)

kontralt

kontrargument

kontrprzykład

Kopań a. jezioro Kopań

Kopenhazańin, Kopenhazanka; Kopenhazanie (mieszkańcy miasta Kopenhaga)

Kopernik: Mikołaj Kopernik

kopernikański

kopernikowski

kopiec (np. kopiec niski, usypany),

ale w nazwach własnych:

Kopiec Krakusa a. Kopiec Kraka

Kopiec Powstania Warszawskiego

Kopiec Świętego Jana Nepomucena a. Kopiec św. Jana Nepomucena

Kopiec Unii Lubelskiej

Kopiec Wandy

Kopiec Władysława Warneńczyka

Kopiec Wyzwolenia

Kordofan a. wyżyna Kordofan

Kordyliera a. góry Kordyliera; Kordyliera Biała, Kordyliera Centralna,

Kordyliera Czarna, Kordyliera Środkowa, Kordyliera Wschodnia,

Kordyliera Wulkaniczna, Kordyliera Zachodnia

koreanka (kwiat, rodzaj łańcuszka)

Koreańczyk, Koreanka; Koreańczycy (obywatele państw Korea Południowa i Korea Północna)

Korfu a. cieśnina Korfu

Korfu a. wyspa Korfu

Korsyka a. wyspa Korsyka

Korsykanin, Korsykanka; Korsykanie (mieszkańcy wyspy Korsyka)

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy Koszalińskiego i miasta Koszalin)

Koszynianin, Koszynianka; Koszynianie (mieszkańcy osady Koszyn)

kościół (np. kościół drewniany, gotycki, parafialny, poewangelicki),

ale w nazwach własnych:

Kościół Archiprezbiterialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny

Kościół Mariacki

Kościół Matki Bożej Różańcowej

Kościół na Skalce

Kościół pw. Opieki Świętego Józefa a. Kościół pw. Opieki

św. Józefa, a. Kościół pod wezwaniem Opieki Świętego Józefa,

a. Kościół pod wezwaniem Opieki św. Józefa

Kościół Rektoralny Świętego Mikołaja z Tolentino a. Kościół

Rektoralny św. Mikołaja z Tolentino

Kościół Stygmatów Świętego Franciszka z Asyżu a. Kościół

Stygmatów św. Franciszka z Asyżu

**Kościół Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika a. Kościół
św. Stanisława Biskupa i Męczennika**

**Kościół Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus a. Kościół św. Teresy
od Dzieciątka Jezus**

Kościół Wszystkich Świętych

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy miasta Koszalin)

Kosztowianin, Kosztowianka; Kosztowianie (mieszkańcy dzielnicy Kosztowy)

kotlina (np. kotlina denudacyjna, kotlina erozyjna, kotlina zapadliskowa;

kotlina Bodele a. kotlina Bodélé, kotlina Igharghar),

ale:

Kotlina Aragońska

Kotlina Biebrzańska

Kotlina Dyjsko-Swratecka

Kotlina Górnej Nilu

Kotlina Nowotarska

Kotlina Syczuańska

Kotlina Środkowego Nigru

Kotlina Żmigrodzka

Kotlina Żywiecka

Kra a. przesmyk Kra

krakowiak (taniec ludowy)

Krakowiak, Krakowianka; Krakowiaci (mieszkańcy Krakowskiego i miasta
Kraków)

Krakowianin, Krakowianka; Krakowianie (mieszkańcy Krakowskiego
i miasta Kraków)

Krakus, Krakuska; Krakusy (*pot.* mieszkańcy miasta Kraków)

krakuska (czapka)

Kramarczanin, Kramarczarka; Kramarczanie (mieszkańcy osady
Kramarka)

Kras a. wyżyna Kras; Dynarski Kras, Morawski Kras

Kresowiak, Kresowiaczka; Kresowiaci (*pot.* mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kresowianin, Kresowianka; Kresowianie (mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kreta a. wyspa Kreta

Kreteńczyk, Kretenka; Kreteńczycy (mieszkańcy wyspy Kreta)

krzyż (odznaczenie, np. krzyż brązowy, złoty),

ale w nazwach własnych:

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Oficerski**Krzyż Walecznych****Krzyż Zasługi****Krzyż Zasługi za Wierność****Krzyż Zesłańców Sybiru****Złoty (Srebrny, Brązowy) Krzyż Zasługi****księgarnia** (np. księgarnia internetowa, muzyczna, naukowa),

ale w nazwach własnych:

**Księgarnia Kamienica w Lesie a. księgarnia Kamienica
w Lesie****Księgarnia Mandala a. księgarnia Mandala****Księgarnia Naukowa a. księgarnia Naukowa****Księgarnia Świat Książki a. księgarnia Świat Książki****Księgarnia u Hieronima a. księgarnia U Hieronima****Kuba a. wyspa Kuba****Kubalonka a. przełęcz Kubalonka****kubanka** (ciasto; czapka)**Kubańczyk, Kubanka; Kubańczycy** (obywatele państwa Kuba)**kujawiak** (taniec ludowy)**Kujawiak, Kujawianka; Kujawiacy a. Kujawianin, Kujawianka;****Kujawianie** (mieszkańcy Kujaw)**Kujawianin, Kujawianka; Kujawianie a. Kujawiak, Kujawianka;****Kujawiacy** (mieszkańcy Kujaw)**Kuria Muria a. wyspy Kuria Muria****Kuria Muria a. zatoka Kuria Muria****kurp** (chodak)**Kurp, Kurpianka; Kurpie** (mieszkańcy a. Kurpi)**Kuwejczyk, Kuwejtka; Kuwejtczycy** (obywatele państwa Kuwejt

i mieszkańcy miasta Kuwejt)

kwiaciarnia (np. kwiaciarnia internetowa, osiedlowa),

ale w nazwach własnych:

Kwiaciarnia Basia&Kasia a. kwiaciarnia Basia&Kasia**Kwiaciarnia Flora a. kwiaciarnia Flora****Kwiaciarnia Jaśminowa a. kwiaciarnia Jaśminowa****Kwiaciarnia Maki i Róże a. kwiaciarnia Maki i Róże****Kwiaciarnia pod Aniołami a. kwiaciarnia Pod Aniołami****Kwiaciarnia u Stokrotki a. kwiaciarnia U Stokrotki****Kwiaciarnia W Te Pędy a. kwiaciarnia W Te Pędy****Kwiaciarnia Zielona Moda a. kwiaciarnia Zielona Moda****Kyzyl-kum a. pustynia Kyzyl-kum**

L

Labrador a. półwysep Labrador

labrador (rasa psów)

Laliczanin, Laliczanka; Laliczanie (mieszkańcy wsi, osady Laliki)

La Manche a. cieśnina La Manche

La Manche a. kanał La Manche, a. Kanał Angielski

Lamborghini (marka samochodów i firma; samochód tej marki; jeździć Lamborghini)

Land Rover (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Land Roverem)

Laotańczyk, Laotanka; Laotańczycy (obywatele państwa Laos)

Lapończyk, Laponka; Lapończycy (mieszkańcy krainy Laponia)

las (np. las deszczowy, tropikalny),

ale w nazwach własnych:

Las Bakoński

Las Bawarski

Las Czeski

Las Frankoński

Las Górnopalatynacki

Las Palatynacki

Las Teutoburski

Las Turyński

Las Wiedeński

Las Żdanicki

Lay's (marka chipsów ziemniaczanych, chipsy tej marki; jeść Lay'sy)

Lączanin, Łączanka; Łączanie (mieszkańcy miasta Łądek a. Łądek-Zdrój)

Lech (marka piwa, piwo tej marki; pić Lecha)

lecz by

Lelitowianin, Lelitowianka; Lelitowianie (mieszkańcy przysiółka Lelitowo)

Lelowianin, Lelowianka; Lelowianie (mieszkańcy wsi Lelów)

Leonorowianin, Leonorowianka; Leonorowianie (mieszkańcy kolonii Leonorów)

Lesbos a. wyspa Lesbos

Lexus (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lexusem)

Lhotse a. góra Lhotse

Liberyjczyk, Liberyjka; Liberyjczycy (obywatele państwa Liberia i mieszkańcy miasta Liberia)

Libijczyk, Libijka; Libijczycy (obywatele państwa Libia)

Libszowianin, Libszowianka; Libszowianie (mieszkańcy wsi, osady Libszów)

Liliowe a. przelęcz Liliowe

Limnos a. wyspa Limnos

Lincoln (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lincolnem)

Liończyk a. Lyończyk, Lionka a. Lyonka; Liończycy a. Lyończycy

(mieszkańcy miasta Lyon)

Litwin, Litwinka; Litwini (obywatele państwa Litwa)

Lizbończyk, Lizbonka; Lizbończycy (mieszkańcy miasta Lizbona)

Lob-Nor a. jezioro Lob-Nor

Lofoty a. wyspy Lofoty

Lombardeczyk, Lombardka; Lombardeczycy (mieszkańcy regionu Lombardia)

Londyńczyk, Londynka; Londyńczycy (mieszkańcy miasta Londyn)

Lovela (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Loveli)

lub by

Lubie a. jezioro Lubie

Lublinianin, Lublinianka; Lublinianie (mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Lubliniak, Lublinianka; Lubliniacy (*pot.* mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Luksemburczyk, Luksemburka; Luksemburczycy (obywatele państwa Luksemburg i mieszkańcy miasta Luksemburg)

Luzon a. cieśnina Luzon

Luzon a. wyspa Luzon

Lwowiak, Lwowianka; Lwowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Lwów)

Lwowianin, Lwowianka; Lwowianie (mieszkańcy miasta Lwów)

L

Łambinowiczanie, Łambinowiczanka; Łambinowiczanie (mieszkańcy wsi Łambinowice)

ławra (np. ławra monumentalna, murowana, piękna),

ale w nazwach własnych:

Ławra Peczerska

Ławra Poczajowska

Ławra Poczajowsko-Uspieńska

Ławra Świętogórska

Łączanin, Łączanka; Łączanie (mieszkańcy wsi, osady Łąck)

Łebsko a. jezioro Łebsko

Łodzianin, Łodzianka; Łodzianie (mieszkańcy Łódzkiego i miasta Łódź)

Łoinianin, Łoinianka; Łoinianie (mieszkańcy przysiółka Łoiny)

Łomnica a. góra Łomnica

Łosienianin, Łosienianka; Łosienianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, kolonii Łosień)

Łotysz, Łotyszka; Łotysze (obywatele państwa Łotwa)

Łowiczanin, Łowiczanka; Łowiczanie (mieszkańcy Łowickiego i miasta Łowicz)

łubu dubu a. łubu-dubu, a. łubu, dubu

łupu cupu a. łupu-cupu, a. łupu, cupu

Łyse Siodło a. przełęcz Łyse Siodło

Łysica a. góra Łysica

M

Macedończyk, Macedonka; Macedończycy (obywatele państwa Macedonia)

Madagaskar a. wyspa Madagaskar

Madera a. wyspa Madera; Archipelag Madery

Madrytczyk, Madrytka; Madrytczycy (mieszkańcy miasta Madryt)

Magura a. góra Magura

Magurka a. góra Magurka

Majorka a. wyspa Majorka

makaroniarz a. Makaroniarz (*lekc. a. żart. o Włochu*)

makro (duży, bardzo duży)

makroekonomia (*ekon.*)

makrofotografia (*fot. rodzaj fotografii*)

makroskala a. makro skala, a. skala makro

maksi (duży; intensywny; długi; powiększony)

maksipaczka a. maksi paczka, a. paczka maksi

maksisingiel a. maksi singiel

maksisprawa a. maksi sprawa, a. sprawa maksi

maksisukienka a. maksi sukienka, a. sukienka maksi

maksizestaw a. maksi zestaw, a. zestaw maksi

Malakka a. cieśnina Malakka

Malechowanin, Malechowanika; Malechowanie (mieszkańcy wsi, osady Malechowo)

Malediwy a. wyspy Malediwy

maltańczyk (członek zakonu maltańskiego; rasa psa)

Maltańczyk, Maltanka; Maltańczycy (obywatele państwa Malta)

Małopolanin, Małopolanka; Małopolanie (mieszkańcy Małopolski)

Mały Balaton a. jezioro Mały Balaton

Mały Belt a. cieśnina Mały Belt

Mamry a. jezioro Mamry

Mann: Tomasz a. Thomas Mann

mannowski

Marlboro (marka papierosów, papierosy tej marki; palić Marlboro)

Marmara a. morze Marmara

Marmara a. wyspa Marmara

Marokańczyk, Marokanka; Marokańczycy (obywatele państwa Maroko)

Martynika a. wyspa Martynika

Maruszewianin, Maruszewianka; Maruszewianie (mieszkańcy osady, przysiółka Maruszewo)

masyw (np. masyw górski, potężny, stromy; **masyw Biokovo, masyw Mont Blanc**),

ale:

Masyw Armorykański

Masyw Bihorski

Masyw Centralny

Masyw Czeski

Masyw Forda

Masyw Śnieżnika

Masyw Świętego Gotarda a. Masyw św. Gotarda

Masyw Vinsona

Matapan a. przylądek Matapan

Matejko: Jan Matejko

matejkowski

Mazowszanin, Mazowszanka; Mazowszanie (mieszkańcy Mazowsza)

Mchowianin, Mchowianka; Mchowianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Mchy)

meczet (np. meczet główny, jerozolimski, muzułmański),

ale w nazwach własnych:

Błękitny Meczet

Meczet Hassana II

Meczet im. Dżamaluddina Al-Afganieniego

Meczet Niepodległości

Meczet Umajjadów

Wielki Meczet

Wielki Meczet Szejka Zajida

medal (np. medal pamiątkowy, kopernikowski, jubileuszowy, złoty),
ale w nazwach własnych:

Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata a. **medal**

Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

Medal za Ofiarność i Odwagę

Medal Zasłużonym na Polu Chwały a. **medal Zasłużonym na Polu Chwały**

Mediolańczyk, Mediolanka; Mediolańczycy (mieszkańcy miasta Mediolan)

mega (fantastyczny, znakomity; wielki)

megahit a. **mega hit**

megapromocje a. **mega promocje**, a. **promocje mega**

megauderzenie a. **mega uderzenie**, a. **uderzenie mega**

megawrażenie a. **mega wrażenie**, a. **wrażenie mega**

megazabawa a. **mega zabawa**, a. **zabawa mega**

megazadowolony a. **mega zadowolony**, a. **zadowolony mega**

Meksykanin, Meksykanka; Meksykanie (obywatele państwa Meksyk
i mieszkańcy miasta Meksyk)

Mercedes (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Mercedesa)

Michigan a. **jezioro Michigan**

Mickiewicz: Adam Mickiewicz

mickiewiczowski

mickiewiczowy a. **Mickiewiczowy** (np. poemat = poemat Mickiewicza)

Midas: król Midas (postać mitologiczna)

midasowe a. **Midasowe uszy** (*fraz.* symbol głupoty)

midasowy a. **Midasowy** (np. pałac = pałac Midasa)

Mielczanin, Mielczanka; Mielczanie (mieszkańcy miasta Mielec)

mierzeja (np. mierzeja długa, piaszczysta; **mierzeja Ama-no-hashidate**),
ale:

Mierzeja Arabacka

Mierzeja Helska

Mierzeja Łebska

Mierzeja Wiślana

mikro (bardzo mały, niewielki)

mikroplankton (*biol.*)

mikropoziom a. **mikro poziom**, a. **poziom mikro**

mikroprocesor (*inform.*)

mikrosiedlisko a. **mikro siedlisko**, a. **siedlisko mikro**

mikroskala a. **mikro skala**, a. **skala mikro**

mikrosocjologia (*socjol.*)

mikrozarobek a. **mikro zarobek**, a. **zarobek mikro**

Miłosz: Czesław Miłosz

miłoszowy a. **Miłoszowy** (np. wiersz = wiersz Miłosza)

mini (bardzo mały; bardzo krótki)

Mini (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Mini)

minibieg a. **mini bieg**, a. **bieg mini**

minispódniczka a. **mini spódniczka**, a. **spódniczka mini**

miniwieża a. **mini wieża**, a. **wieża mini**

Minorka a. **wyspa Minorka**

Mińszczanin, **Mińszczanka**, **Mińszczanie** (mieszkańcy miasta Mińsk a. Mińsk Mazowiecki)

Mojesz (postać biblijna)

mojżeszowy a. **Mojżeszowy** (np. mojżeszowe a. Mojżeszowe tablice = tablice Mojżesza)

Mokotowianin, **Mokotowianka**; **Mokotowianie** (mieszkańcy dzielnicy Mokotów)

Molier a. **Molière**: *własc.* Jean Baptiste Poquelin

molierowski

molo (np. molo betonowe, drewniane, najstarsze, sopockie),
ale w nazwach własnych:

Molo im. Jana Pawła II

Molo Ōsanbashi

Molo Południowe

Moluki a. **wyspy Moluki**

Monachijczyk, **Monachijka**; **Monachijczycy** (mieszkańcy miasta Monachium)

Monakijczyk, **Monakijka**; **Monakijczycy** (obywatele państwa Monako i mieszkańcy miasta Monako)

monaster a. **monastyr** (np. monaster grekokatolicki, średniowieczny, zadbany),
ale w nazwach własnych:

Monaster Nowodziewiczny

Monaster Świętego Pantelejmona a. **Monaster św. Pantelejmona**

Monaster Trójcy Świętej

Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy i Świętego Jana Teologa a. **Monaster Zwiastowania Przenajświętszej**

Bogurodzicy i św. Jana Teologa

Monastyr Ryński

Monastyr Walaamski

Piuchticki Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Moniuszko: Stanisław Moniuszko

moniuszkowski

Monte Cassino a. góra Monte Cassino

Morawianin, Morawianka; Morawianie (mieszkańcy Moraw)

Morskie Oko a. jezioro Morskie Oko

morze (np. morze ciepłe, słone; **morze Celebes, morze Marmara, morze Sulu**),

ale:

Morze Adriatyckie

Morze Arafura

Morze Beauforta

Morze Beringa

Morze Czarne

Morze Martwe

Morze Rossa

Morze Salomona

Morze Sargassowe

Morze Wspólnoty

Morzycko a. jezioro Morzycko

Morzysławianin, Morzysławianka; Morzysławianie (mieszkańcy dzielnicy, kolonii Morzysław)

Moskwianin, Moskwianka; Moskwianie (mieszkańcy miasta Moskwa)

Moskwiczanie, Moskwiczanka; Moskwiczanie (*pot.* mieszkańcy miasta Moskwa)

Mozart: Wolfgang Amadeusz a. Wolfgang Amadeus Mozart

mozartowski

most (np. most betonowy, kolejowy, masywny, pontonowy, zwodzony),
ale w nazwach własnych:

Most III Tysiąclecia im. Jana Pawła II

Most Brama Przemyska

Most im. 15 Pułku Piechoty „Wilków”

Most im. Józefa Piłsudskiego

Most Milenijny

Most na Wilczym Kącie

Most Pionierów

Most Pokoju

Most Śląsko-Dąbrowski

Most Unii Europejskiej

Mragowianin, Mragowianka; Mragowianie (mieszkańcy miasta Mragowo)

Muszynianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić Muszyniankę)

Mweru a. jezioro Mweru

Myślinianin, Myślinianka; Myślinianie (mieszkańcy wsi, przysiółka Myślina)

N

Nadarzynianin, Nadarzynianka; Nadarzynianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Nadarzyn)

Nagłowiczanin, Nagłowiczanka; Nagłowiczanie (mieszkańcy wsi, kolonii Nagłowice)

nagroda (np. nagroda państwowa, nagroda rzeczowa; **nagroda Grammy** a. **Nagroda Grammy**, **nagroda Paszport Polityki** a. **Nagroda Paszport Polityki**, **nagroda Polskie Noble** a. **Nagroda Polskie Noble**, **nagroda Srebrny Filar Budownictwa** a. **Nagroda Srebrny Filar Budownictwa**, **nagroda World Press Photo** a. **Nagroda World Press Photo**, **nagroda Złota Palma** a. **Nagroda Złota Palma**, **nagroda Złote Lwy** a. **Nagroda Złote Lwy**),

ale:

Literacka Nagroda Nobla

Nagroda im. Jana Karskiego za Męstwo i Odwagę

Nagroda im. Kazimiery Illakowiczówny

Nagroda Literacka Gdynia

Nagroda Nobla

Nagroda Pulitzera

Nagroda Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe

Pokojowa Nagroda Nobla

Naksos a. wyspa Naksos

Namib a. pustynia Namib

Napoleon: Napoleon Bonaparte

napoleoński

Narewczanin, Narewczanka; Narewczanie (mieszkańcy wsi Narewka)

Narocz a. jezioro Narocz

Nasielszczanin, Nasielszczanka; Nasielszczanie (mieszkańcy miasta Nasielsk)

Necko a. jezioro Necko

Nefud a. pustynia Nefud; Mały Nefud, Wielki Nefud

Negew a. pustynia Negew

nelson (chwyt w walce zapaśniczej)

Nelson: Wyspa Nelsona

Nepalczyk, Nepalka; Nepalczycy (obywatele państwa Nepal)

nepalka (gatunek ryby)

Newton: Izaak a. Isaac Newton

newtonowski

Niasa a. jezioro Niasa

niby-Amerykanin, niby-Amerykanka

nibyamerykanka (o meblu)

nibyamerykański

nibyartysta, nibyartystka

nibyartystyczny

nibyblona (*biol.*)

nibychińczyk (o grze)

niby-Chińczyk, niby-Chinka

nibychiński

nibyczłowiek

nibydemokracja

nibydemokratyczny

nibyfantazja

nibyfantazyjny

nibyformacja

nibyfrancuski

nibyfrancuszczyzna

nibygęba (*biol.*)

nibygwiazda (*astr.*)

nibygwiezdny

nibymarleyowiec

nibymarleyowy

niby-Hispan, niby-Hiszpanka

nibyhiszpanka (o chorobie)

nibyhiszpański

niby-Holender, niby-Holenderka

nibycholenderka (o krowie)

nibycholenderski

nibyjagoda (*biol.*)

nibykłos (*biol.*)

nibykorzenie (*biol.*)

nibykwiat (*biol.*)

Nibylandia (*lit.*)

nibyliść (*biol.*)

nibylogicznie

nibylogiczny
nibyludowość
nibyludowy
nibyłodygi (*biol.*)
nibymarchwica pojedyncza (*biol.*)
niby-Niemiec, niby-Niemka
nibyniemiecki
nibynóżka (*biol.*)
nibyobraz
nibyodbyt (*biol.*)
nibyokólek (*biol.*)
nibypatriota, nibypatriotka
nibypatriotyczny
niby-Polak, niby-Polka
nibypolka (o tańcu)
nibypolski
nibypolszczyzna
nibyprzyjaciół, nibyprzyjaciółka
nibyprzyjaźń
nibyrealny
nibyromantycznie
nibyromantyczny
nibyromantyk, nibyromantyczka
nibysernik
nibyszyszki (*biol.*)
nibyśpiew
nibyśpiewak, nibyśpiewaczka
nibyświadomie
nibyświadomość
nibyświadomy
nibyteoria
nibytka (*biol.*)
nibytka (*biol.*)
nibytorebka (*biol.*)
niby-Węgier, niby-Węgierka
nibywęgierka (o owocu)
nibywęgierski
nibywiedza
nibywiking
niby-Włoch, niby-Włoszka

nibywołski

nibyzwór

nibyzabytek

nibyznawca, nibyznawczyni

nieadekwatnie, nieadekwatniej, nienajadekwatniej

nieadekwatny, nieadekwatniejszy, nienajadekwatniejszy

nieakceptowany

nieambitny, nieambitniejszy, nienajambitniejszy

nieartykułowany

nieatrakcyjnie, nieatrakcyjniej, nienajatrakcyjniej

nieatrakcyjny, nieatrakcyjniejszy, nienajatrakcyjniejszy

nie bardzo, nie bardziej, nie najbardziej

niebezpiecznie, niebezpieczniej, nienajbezpieczniej

niebezpieczny, niebezpieczniejszy, nienajbezpieczniejszy

niebędący

niebiednie, niebiedniej, nienajbiedniej

niebiedny, niebiedniejszy, nienajbiedniejszy

nie biedny, ale bogaty

niebliiski, niebliższy, nienajbliższy

nieblisko, niebliżej, nienajbliżej

nie blisko, ale daleko

nie blond, ale rudy

niebogato, niebogaciej, nienajbogaciej

niebogaty, niebogatszy, nienajbogatszy

nie bogaty, ale biedny

niebolesny, nieboleśniejszy, nienajboleśniejszy

nieboleśnie, nieboleśniej, nienajboleśniej

nieboski (np. nieboskie stworzenie)

niebrzydki, niebrzydszy, nienajbrzydszy

niebrzydko, niebrzydziej, nienajbrzydziej

Niebuszewianin, Niebuszewianka; Niebuszewanie (mieszkańcy dzielnicy

Niebuszewo)

niebyły (którego nie było)

nie cacy

nie całkiem

niechciany

nieciekawie, nieciekawiej, nienajciekawiej

nie ciekawie, ale nudno

nieciekawy, nieciekawszy, nienajciekawszy

niecierpliwie, niecierpliwiej, nienajcierpliwiej

niecierpliwy, niecierpliwszy, nienajcierpliwszy

nieciężki, niecięższy, nienajcięższy

nieciężko, nieciężej, nienajciężej

nie ciężko, ale lekko

niecka (np. niecka retencyjna, polodowcowa; **niecka Murray ay, niecka Surat**),

ale:

Niecka Gródecko-Michałowska

Niecka Mogiłańsko-Łódzka

Niecka Nidziańska

Niecka Sieradzka

Niecka Solecka

niecofnięty

nieczęsto, nieczęściej, nienajczęściej

nieczęsty, nieczęstszy, nienajczęstszy

nieczule, nieczulej, nienajczulej

nieczuły, nieczulszy, nienajczulszy

nieczysto, nieczyściej, nienajczyściej

nieczysty, nieczystszy a. nieczyściejszy, nienajczystszy a. nienajczyściejszy

niećwiczony

niedaleki, niedalszy, nienajdalszy

niedaleko, niedalej, nienajdalej

niedatowany

niedawno, niedawniej, nienajdawniej

niedawny, niedawniejszy, nienajdawniejszy

niedelikatnie, niedelikatniej, nienajdelikatniej

niedelikatny, niedelikatniejszy, nienajdelikatniejszy

niedługi, niedłuższy, nienajdłuższy

niedługo (krótko), **niedłużej, nienajdłużej**

niedługo (wkrótce)

nie długo, ale krótko

niedobry, nielepszy, nienajlepszy

niedobrze, nielepiej, nienajlepiej

niedogodnie, niedogodniej, nienajdogodniej

niedogodny, niedogodniejszy, nienajdogodniejszy

niedokładnie, niedokładniej, nienajdokładniej

niedokładny, niedokładniejszy, nienajdokładniejszy

niedokończony

niedokręcony

niedomknięty

niedonoszony

niedookreślony
niedopatrzony
niedopieczony
niedopieszczony
niedopilnowany
niedopity
niedopowiedziany
niedopracowany
niedopuszczony
niedoręczony
niedorzecznie, niedorzeczniej, nienajdorzeczniej
niedorzeczny, niedorzeczniejszy, nienajdorzeczniejszy
niedoskonale, niedoskonalej, nienajdoskonalej
niedoskonały, niedoskonalszy, nienajdoskonalszy
niedosłuchany
niedostosowany
niedostrzegany
niedoszacowany
niedoszlifowany
nie dość
niedoświadczony
niedotknięty
niedotyczący
niedouczony
niedowędzony
niedowiedziony
niedożywiony
niedrogi, niedroższy, nienajdroższy
niedrogo, niedrożej, nienajdrożej
niedużo, niewięcej, nienajwięcej
nieduży, niewiekszy, nienajwiekszy
niedymiący
niedyskretnie, niedyskretniej, nienajdyskretniej
niedyskretny, niedyskretniejszy, nienajdyskretniejszy
nieelegancki, nieelegantszy, nienajelegantszy
nieestetycznie, nieestetyczniej, nienajestetyczniej
nieestetyczny, nieestetyczniejszy, nienajestetyczniejszy
nie fair
niefajnie, niefajniej, nienajfajniej
niefajny, niefajniejszy, nienajfajniejszy

niefiltrowany

niegasnący

niegłęboki, niegłębszy, nienajgłębszy

niegłęboko, niegłębiej, nienajgłębiej

nie głęboko, ale płytko

niegłośno, niegłośniej, nienajgłośniej

niegłośny, niegłośniejszy, nienajgłośniejszy

nieglupi, nieglupszy, nienajglupszy

nieglupio, nieglupiej, nienajglupiej

Niegocin a. jezioro Niegocin, a. Jezioro Niegocin

niegorąco, niegoręcej, nienajgoręcej

niegorący, niegorętszy, nienajgorętszy

niegorszy, nienajgorszy (od: niezły)

niegorzej, nienajgorzej (od: nieźle)

niegotowany

niegroźnie, niegroźniej, nienajgroźniej

niegroźny, niegroźniejszy, nienajgroźniejszy

niegrubo, niegrubiej, nienajgrubiej

niegruby, niegrubszy, nienajgrubszy

niegrzecznie, niegrzeczniej, nienajgrzeczniej

niegrzeczny, niegrzeczniejszy, nienajgrzeczniejszy

nie halo

nieinteligentnie, nieinteligentniej, nienajinteligentniej

nieinteligentny, nieinteligentniejszy, nienajinteligentniejszy

nieistniejący

niejadalny

niekarany

nieklasyfikowany

niekochający

niekochany

niekontrolowany

niekorzystnie, niekorzystniej, nienajkorzystniej

niekorzystny, niekorzystniejszy, nienajkorzystniejszy

niekrótki, niekrótszy, nienajkrótszy

niekrótko, niekrócej, nienajkrócej

nie krótko, ale długo

niekryjący

niekrzepnący

niekulturalnie, niekulturalniej, nienajkulturalniej

niekulturalny, niekulturalniejszy, nienajkulturalniejszy

niekwalifikowany

nieleczony

nielekki, nielżejszy, nienajlżejszy

nielekko, nielżej, nienajlżej

nie lekko, ale ciężko

nielepiej, nienajlepiej (od: niedobrze)

nielepszy, nienajlepszy (od: niedobry)

nielogicznie, nielogiczniej, nienajlogiczniej

nielogiczny, nielogiczniejszy, nienajlogiczniejszy

nielubiany

nielubiący

nielżej, nienajlżej (od: nielekko)

nielżejszy, nienajlżejszy (od: nielekki)

nieladnie, nieladniej, nienajładniej

nieladny, nieladniejszy, nienajładniejszy

nielatwo, nielatwiej, nienajłatwiej

nielatwy, nielatwiejszy, nienajłatwiejszy

niemający

niemalejący

niemalowany

niemało, niemniej, nienajmniej

niemały, niemniejszy, nienajmniejszy

niemądry, niemądrzejszy, nienajmądrzejszy

niemądrze, niemądrzej, nienajmądrzej

niemądrzejszy a. niemędrszy

Niemcewicz: Julian Ursyn Niemcewicz

niemcewiczowski

niemeldowany

niemęczący

niemiaszek a. Niemiaszek (*lekc.* o Niemcu)

niemilknący

niemiło, niemilej, nienajmilej

nie miło, ale serdecznie

niemiły, niemilszy, nienajmilszy

Niemirówianin, Niemirówianka; Niemirówianie (mieszkańcy wsi, kolonii,
przysiółka Niemirów)

niemłody, niemłodszy, nienajmłodszy

niemniej (mimo to)

niemniej jednak

niemniej, nienajmniej (od: nemało)

nie mniej, ale więcej
niemniejszy, nienajmniej (od: niemały)
niemocno, niemocniej, nienajmocniej
niemocny, niemocniejszy, nienajmocniejszy
niemodnie, niemodniej, nienajmodniej
niemodny, niemodniejszy, nienajmodniejszy
niemyty
nienabity
nienadający się
nienagrodzony
nienależący
nienapisany
nienapoczęty
nienarodzony
nienaruszony
nienasmarowany
nienauczony
nienormalnie, nienormalniej, nienajnormalniej
nienormalny, nienormalniejszy, nienajnormalniejszy
nienotowany
nienowoczesny, nienowocześniejszy, nienajnowocześniejszy
nienowy, nienowszy, nienajnowszy
nie nowy, ale stary
nieobcięty
nieobsiany
nieoceniony
nieodczuwalny
nieodgadnięty
nieodgadniony
nieodłączony
nieodnawialny
nieodnowiony
nieodrobiony
nieodwołany
nieodwzajemniony
nieodżalowany
nieogarnięty
nieogarniony
nieogolony
nieokazale, nieokazalej, nienajokazalej

nieokazały, nieokazalszy, nienajokazalszy
nieopisany
nieoplącalny
nieopłacony
nieostrożnie, nieostrożniej, nienajostrożniej
nieostrożny, nieostrożniejszy, nienajostrożniejszy
nieostrzy, nieostrzejszy, nienajostrzejszy
nieostrzyżony
nieoświetlony
nieozdobiony
nieoznaczony
nieożywiony
niepachnący
niepalący
niepalny
niepełny
nie pełny, ale pusty
nieperfumowany
niepewnie, niepewniej, nienajpewniej
niepewny, niepewniejszy, nienajpewniejszy
niepęknięty
niepięknie, niepiękniej, nienajpiękniej
niepiękny, niepiękniejszy, nienajpiękniejszy
niepijący
niepilny, niepilniejszy, nienajpilniejszy
niepisany
niepiszący
nieplanowany
nieplacący
nieplytki, nieplytszy, nienajplytszy
nieplytko, nieplycej, nienajplycej
nie plytko, ale głęboko
niepodjęty
niepodlegający
niepodpisany
niepogrzebany
niepohamowany
niepojęty
niepokazany
niepokonany

niepokryty

niepolerowany

niepolitycznie, niepolityczniej, nienajpolityczniej

niepolityczny, niepolityczniejszy, nienajpolityczniejszy

niepolski

Niepołomiczanin, Niepołomiczanka; Niepołomiczanie (mieszkańcy miasta Niepołomice)

niepomalowany

niepoplamiony

niepopłacone (np. rachunki)

niepoprawiony

Nieporęcianin, Nieporęcianka; Nieporęcianie (mieszkańcy wsi Nieporęt)

nieporównany

nieporównywalny

nieporuszony

nieporządnie, nieporządniej, nienajporządniej

nieporządnym, nieporządniejszy, nienajporządniejszy

nieposłany

nieposłuszny, nieposłuszniejszy, nienajposłuszniejszy

niepościelony

niepoświęcony

niepowołany

niepoznany

niepożądany

niepracujący

nieprędko, nieprędszy, nienajprędszy

nieprędko, nieprędzej, nienajprędzej

niepromowany

nieprosto, nieprościej, nienajprościej

nieprostym, nieprostszym, nienajprostszym

nieproszony

nieprzegotowany

nieprzemysłany

nieprzenikniony

nieprzespany

nieprzetarty

nieprzetrawiony

nieprzewidziany

nieprzeżyty

nieprzygotowany

nieprzyjemnie, nieprzyjemniej, nienajprzyjemniej
nieprzyjemny, nieprzyjemniejszy, nienajprzyjemniejszy
nieprzyjęty

nieprzystosowany
nieprzyzwyczajony

Niepszczołóżanin, Niepszczołożanka; Niepszczołożanie (mieszkańcy kolonii
Niepszczołąg)

niepublikowany

niepytany

nierozcięty

nierozegrany

nierozkładany

nierozległy, nierozleglejszy, nienajrozleglejszy

nierozpatrzony

nierozpuszczony

nierozsądnie, nierozsądniej, nienajrozsądniej

nierozsądny, nierozsądniejszy, nienajrozsądniejszy

nierozstrzygnięty

nieroztropnie, nieroztropniej, nienajroztropniej

nieroztropny, nieroztropniejszy, nienajroztropniejszy

nierozważnie, nierozważniej, nienajrozważniej

nierozważny, nierozważniejszy, nienajrozważniejszy

nierzadki, nierzadszy, nienajrzadszy

nierzadko, nierzadziej, nienajrzadziej

nierzetelnie, nierzetelniej, nienajrzetelniej

nierzetelny, nierzetelniejszy, nienajrzetelniejszy

nie serio

niesilny, niesilniejszy, nienajsilniejszy

nieskładnie, nieskładniej, nienajskładniej

nieskładny, nieskładniejszy, nienajskładniejszy

nieskromnie, nieskromniej, nienajskromniej

nieskromny, nieskromniejszy, nienajskromniejszy

nieskutecznie, nieskuteczniej, nienajskuteczniej

nieskuteczny, nieskuteczniejszy, nienajskuteczniejszy

niesłaby, niesłabszy, nienajsłabszy

niesłodki, niesłodszy, nienajsłodszy

niesłodko, niesłodziej, nienajsłodziej

niesłyszany

niesłyszący

niesmacznie, niesmaczniej, nienajsmaczniej

niesmaczny, niesmaczniejszy, nienajsmaczniejszy
niespokojnie, niespokojniej, nienajspokojniej
niespokojny, niespokojniejszy, nienajspokojniejszy
niespójny, niespójniejszy, nienajspójniejszy
niesprawdzony
niesprawiedliwie, niesprawiedliwiej, nienajsprawiedliwiej
niesprawiedliwy, niesprawiedliwszy, nienajsprawiedliwszy
niesprężysty, niesprężystszy, nienajsprężystszy
niesprowokowany
niesprzyjający
niestabilny, niestabilniejszy, nienajstabilniejszy
niestary, niestarszy, nienajstarszy
nie stary, ale nowy
niestosownie, niestosowniej, nienajstosowniej
niestosowny, niestosowniejszy, nienajstosowniejszy
niestrawiony
niestrzeżony
niesumiennie, niesumienniej, nienajsumienniej
niesumienny, niesumienniejszy, nienajsumienniejszy
nieswój (skrępowany, zmieszany)
nie swój, ale cudzy
niesympatycznie, niesympatyczniej, nienajsympatyczniej
niesympatyczny, niesympatyczniejszy, nienajsympatyczniejszy
nieszczęśliwie, nieszczęśliwiej, nienajszczęśliwiej
nieszczęśliwy, nieszczęśliwszy, nienajszczęśliwszy
nieszeroi, nieszerszy, nienajszerszy
nieszeroi, nieszerzej, nienajszerej
nieszybki, nieszybszy, nienajszybszy
nieszybko, nieszybciej, nienajszybciej
nieśmiało, nieśmielej, nienajśmielej
nieśmiały, nieśmielszy, nienajśmielszy
nieświetny, nieświetniejszy, nienajświetniejszy
nieświeżo, nieświeżej, nienajświeżej
nieświeży, nieświeższy, nienajświeższy
nietłumaczony
nietłusto, nietłuściej, nienajtłuściej
nietłusty, nietłustszy a. nietłuściejszy, nienajtłustszy a. nienajtłuściejszy
nietonący
nietrafiony
nietrafny, nietrafniejszy, nienajtrafniejszy

nietrudno, nietrudniej, nienajtrudniej
nietrudny, nietrudniejszy, nienajtrudniejszy
nietrujący
nietrwały, nietrwalszy, nienajtrwalszy
nieubrany
nieuchwytny
nieuczciwie, nieuczciwiej, nienajuczciwiej
nieuczciwy, nieuczciwszy, nienajuczciwszy
nieuczynny
nieudany
nieugaszony
nieujarzmiony
nieujęty
nieukończony
nieukrywany
nieuległy
nieumyty
nieupoważniony
nieuprawniony
nieuprawny
nieuprzedzony
nieuprzejmie, nieuprzejmiej, nienajuprzejmiej
nieuprzejmy, nieuprzejmiejszy, nienajuprzejmiejszy
nieusprawiedliwiony
nieustabilizowany
nieustający
nieustalony
nieustanny
nieustawny, nieustawniejszy, nienajustawniejszy
nieustraszony
nieuszkodzony
nieuśmierzony
nieuświadomiony
nieutarty
nieuwzględniony
nieuzasadniony
nieuzdolniony
nieuznany
nieużyteczny, nieużyteczniejszy, nienajużyteczniejszy
nieużywany

niewart**nieważny, nieważniejszy, nienajważniejszy****niewąski, niewęższy, nienajwęższy****niewąsko, niewężej, nienajwężej****niewdzięcznie, niewdzięczniej, nienajwdzięcznie****niewdzięczny, niewdzięczniejszy, nienajwdzięczniejszy****niewesoło, nieweselej, nienajweselej****niewesoły, nieweselszy, nienajweselszy****niewiarygodny, niewiarygodniejszy, nienajwiarygodniejszy****niewiążący****niewidzący****niewidziany****niewiele, niewięcej, nienajwięcej****niewielki, niewiększy, nienajwiększy****niewierzący****niewięcej, nienajwięcej** (od niedużo a. niewiele)**nie więcej, ale mniej****nie wprost****niewiększy, nienajwiększy** (od nieduży a. niewielki)**niewskazany****niewtajemniczony****niewychowany****niewycofany****niewyczerpany****niewyczuwalny****niewyćwiczony****niewydany****niewygłoszony****niewygodnie, niewygodniej, nienajwygodniej****niewygodny, niewygodniejszy, nienajwygodniejszy****niewygolony****niewyjaśniony****niewykluczony****niewykonany****niewykończony****niewykorzystany****niewykształcony****niewykwalifikowany****niewyleczony****niewyladowany**

niewymagający

niewymawialny

niewymawiany

niewymownie, niewymowniej, nienajwymowniej

niewymowny, niewymowniejszy, nienajwymowniejszy

niewypalony

niewyparzony

nie zaraz

niewyplacony

niewypoczęty

niewypowiedziany

niewypróbowany

niewyraźnie, niewyraźniej, nienajwyraźniej

niewyraźny, niewyraźniejszy, nienajwyraźniejszy

niewyrażony

niewyrośnięty

niewysłowiony

niewysłuchany

niewysoki, niewyższy, nienajwyższy

niewysoko, niewyżej, nienajwyżej

niewytłumaczony

niewytrzymały, niewytrzymałszy, nienajwytrzymałszy

niewyżej, nienajwyżej (od: niewysoko)

niewyższy, nienajwyższy (od: niewysoki)

niezaangażowany

niezabawny, niezabawniejszy, nienajzabawniejszy

niezabezpieczony

niezabudowany

niezadowalający

niezadowolony

niezakłócony

niezalany

niezalecany

niezależny

niezaludniony

niezałatwiony

niezamiatany

niezamieciony

niezamierzony

niezamieszkały

niezamieszany**niezamknięty****niezamożnie, niezamożniej, nienajzamożniej****niezamożny, niezamożniejszy, nienajzamożniejszy****niezapięty****niezapłacony****niezapłodniony****niezapomniany****niezapowiadany****niezaprojektowany****niezaproszony****niezapytany****niezaręczony****niezasłany****niezatarty****niezatopiony****niezatrudniony****niezatwierdzony****niezauważony****nie zawsze****niezbadany****niezdejmowany****niezdobyty****niezdolny, niezdolniejszy, nienajzdolniejszy****niezdrowo, niezdrowiej, nienajzdrowiej****niezdrowy, niezdrowszy, nienajzdrowszy****niezgaszony****niezjedzony****niezliczony****niezłożony****niezły, niegorszy, nienajgorszy****niezmącony****niezmieniony****niezmierzony****niezmieszany****niezmięty****niezmordowany****niezmywalny****nieznający się****niezniszczony**

niezorganizowany**niezrealizowany****niezrośnięty****niezrozumiały****niezrozumiany****niezrzeszony****niezużyty****niezwiązany****nieźle, niegorzej, nienajgorzej****nieżonaty****nieżyczliwie, nieżyczliwiej, nienajżyczliwiej****nieżyczliwy, nieżyczliwszy, nienajżyczliwszy****nieżyjący****Nieżywiecianin, Nieżywiecianka; Nieżywiecianie** (mieszkańcy wsi, osady Nieżywieć)**Nikaragua a. jezioro Nikaragua****Nike** (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Nike)**Nikobary a. wyspy Nikobary, a. Wyspy Nikobarskie****Nikon** (firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Nikonem)**nim by****Nissan** (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Nissanem)**Niwniczanie, Niwniczanka; Niwniczanie** (mieszkańcy wsi Niwnica)**nizina** (np. nizina bagnista, żyzna, podbrzeżna, kontynentalna; **nizina Akan, nizina Indu**),

ale:

Arktyczna Nizina Nadbrzeżna**Nizina Amazonki****Nizina Gangesu****Nizina Indusu****Nizina Mazowiecka****Nizina Padańska****Nizina Sępopolska****Nizina Śląska****Nizina Wielkopolska****Nizina Zatokowa****Niżanin, Niżanka; Niżanie** (mieszkańcy miasta, osady Nisko)**niżby****Norfolk a. wyspa Norfolk****Norweg, Norweżka; Norwegowie a. Norwedzy** (obywatele państwa Norwegia)**Norwid:** Cyprian Kamil Norwid

norwidowski**Nowa Kaledonia** a. wyspy **Nowa Kaledonia****Nowa Szkocja** a. półwysep **Nowa Szkocja****Nowohucianin, Nowohucianka; Nowohucianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady **Nowa Huta**)**Noworzeszotkowianin, Noworzeszotkowianka; Noworzeszotkowianie** (mieszkańcy kolonii **Nowe Rzeszotko**)**Nurzanin, Nurzanka; Nurzanie** (mieszkańcy wsi **Nur**)**O****oaza** (np. oaza polarna, pustynna; **oaza Charga, oaza Fajum, oaza Siwa**),
ale:**Oaza Amery’ego****Oaza Bungera****obniżenie** (np. obniżenie terenu),

ale w nazwach własnych:

Obniżenie Hronu**Obniżenie Liptowsko-Spiskie****Obniżenie Orawsko-Podhalańskie****Obniżenie Otmuchowskie****Obniżenie Podsudeckie****Obniżenie Ścinawskie****Obniżenie Żytawsko-Zgorzeleckie****Ochocianin, Ochocianka; Ochocianie** (mieszkańcy dzielnicy **Ochota**)**Odrzanin, Odrzanka; Odrzanie** (mieszkańcy wsi, osady **Odra** a. wsi, osady **Odry**)**odznaka** (np. odznaka pamiątkowa, sportowa, srebrna),

ale w nazwach własnych:

Górska Odznaka Turystyczna**Odznaka Grunwaldzka****Odznaka honorowa Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka**a. odznaka honorowa **Za Zasługi dla Ochrony Praw****Człowieka**, a. **Odznaka honorowa „Za Zasługi dla Ochrony****Praw Człowieka”**, a. **odznaka honorowa „Za Zasługi dla****Ochrony Praw Człowieka”****Odznaka Kościuszkowska****Odznaka Strażak Wzorowy** a. **odznaka Strażak Wzorowy**

Odznaka Wzorowy Uczeń a. odznaka Wzorowy Uczeń

Złota Odznaka Zasłużony Policjant

Ojcowianin, Ojcowianka; Ojcowianie (mieszkańcy wsi Ojców)

Okinawa a. wyspy Okinawa

Oksfordczyk, Oksfordka; Oksfordczycy (mieszkańcy miasta Oksford)

oksfordczyk, oksfordka; oksfordczycy (absolwenci uniwersytetu
w Oksfordzie)

oksfordy (rodzaj obuwia)

Olandia a. wyspa Olandia

Olecczanin, Olecczanka; Olecczanie (mieszkańcy miasta Olecko)

Olsztynianin, Olsztynianka; Olsztynianie (mieszkańcy Olsztyńskiego i miasta
Olsztyn)

Ontario a. jezioro Ontario

Opel (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Opla)

Opolanin, Opolanka; Opolanie (mieszkańcy Opolszczyzny i miasta, wsi Opole)
oraz **by**

order (np. order państwowy, za odwagę, złoty),

ale w nazwach własnych:

Order Legii Honorowej

Order Orła Białego

Order Podwiązki

Order Polonia Restituta a. order Polonia Restituta

Order Świętego Stanisława a. Order św. Stanisława

Order Uśmiechu

Order Wojenny Virtuti Militari

Order Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Orkady a. wyspy Orkady; Orkady Południowe

Orleańczyk, Orleanka; Orleanie (mieszkańcy miasta Orlean)

Ormuz a. cieśnina Ormuz

Ormuz a. wyspa Ormuz

Orwell: George Orwell

orwellowski

Orzepowiczanie, Orzepowiczanka; Orzepowiczanie (mieszkańcy dzielnicy
Orzepowice)

osada (rodzaj miejscowości, np. osada leśna, niezamieszkała, rybacka; osada
Anielin – część wsi Strzelewo, osada Duże Wiosło – część wsi Widlice,
osada leśna Niedźwiady),

ale:

Andrzejów-Osada

Boksze-Osada

Czarlina-Osada
Dąbrowskie-Osada
Długi Kąt-Osada
Kluczbork-Osada
Nowa Osada
Osada
Osada-Konin
Osada-Łumbie
Osada Młyńska
Osada Narty
Osady Jerzmionckie
Zakrzewska Osada

Osieczanin, Osieczanka; Osieczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Osiek)

osiedle (np. osiedle nowo wybudowane, podmiejskie, zadbane),
ale w nazwach własnych:

Osiedle 11 Listopada a. Os. 11 Listopada
Osiedle Białe Sady a. Os. Białe Sady
Osiedle Chemik a. Os. Chemik
Osiedle Generała Władysława Andersa a. Osiedle gen.
Władysława Andersa, a. Os. Generała Władysława Andersa,
a. Os. gen. Władysława Andersa
Osiedle Młodych a. Os. Młodych
Osiedle na Zatorzu a. Os. Na Zatorzu
Osiedle Piastów Śląskich a. Os. Piastów Śląskich
Osiedle Posejdon a. Os. Posejdon
Osiedle Skowronków a. Os. Skowronków
Osiedle Tysiąclecia a. Os. Tysiąclecia

Ostrów Lednicki a. wyspa Ostrów Lednicki

Otmuchowianin, Otmuchowianka; Otmuchowianie (mieszkańcy miasta Otmuchów)

Otranto a. cieśnina Otranto

P

pałac (np. pałac eklektyczny, neobarokowy, zabytkowy, zniszczony),
ale w nazwach własnych:

Pałac Biskupi

Pałac Branickich

Pałac Bursztynowy

Pałac Kawalera

Pałac pod Głowami

Pałac Saski

Pałac Sejmu Stanów Pomorskich

Pałac Staszica (*właśc.* Pałac Królewskiego Towarzystwa

Przyjaciół Nauk)

Pałac Westminsterski

Pałac Ziemstwa Pomorskiego

Pamir a. wyżyna Pamir

Panamczyk, Panamka; Panamczycy (obywatele państwa Panama)

panama (rodzaj kapelusza)

Panewniczanin, Panewniczanka; Panewniczanie (mieszkańcy dzielnicy Panewniki)

park (np. park miejski, pałacowy, zadbany, zdrojowy),

ale w nazwach własnych:

Miejski Park Solidarności

Park im. Króla Jana III Sobieskiego

Park Kultury i Wypoczynku

Park na Niskich Łąkach

Park Przygodna

Park przy Świętym Źródle

Park Schöna nad Czarną Przemszą

Park Stare Koryto Warty

Park Wolności

Park Zdrojowy

Park Zdrojowy im. Hrabiego Witolda Skórzewskiego a. Park

Zdrojowy im. hr. Witolda Skórzewskiego

Paryżanin, Paryżanka; Paryżanie (mieszkańcy miasta Paryż)

pasmo (np. pasmo górskie, północne, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pasmo Birkenmajera

Pasmo Błękitne

Pasmo Fotografów

Pasmo Mizockie

Pasmo Pelczańskie

Pasmo Przedborskie

Pasmo Skaliste

Pasmo Wyhorlacko-Gutyjskie

Pasmo Wododziałowe**Pasmo Towarzystwa Królewskiego****Pasymianin, Pasymianka; Pasymianie** (mieszkańcy miasta, osady Pasym)**Pejpus a. jezioro Pejpus****pekińczyk** (rasa psa)**Pekińczyk, Pekinka; Pekińczycy** (mieszkańcy miasta Pekin)**Peloponez a. półwysep Peloponez****pepiczek a. Pepiczek** (*lekc.* o Czechu)**pepiczka a. Pepiczka** (*lekc.* o Czeszce)**pepik a. Pepik** (*lekc.* o Czechu)**Pepsi** (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić Pepsi)**Persil** (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Persilu)**Peugeot** (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Peugeota)**Piast** (członek dynastii Piastów)**piastowski****piastowy a. Piastowy** (np. syn = syn Piasta)**Picasso**: Pablo Picasso**picassowski****Pieniny a. góry Pieniny; Małe Pieniny, Pieniny Spiskie****pierdu pierdu a. pierdu-pierdu, a. pierdu, pierdu****pierogarnia** (np. pierogarnia nowo otwarta, popularna),

ale w nazwach własnych:

Pierogarnia Babci Marysi a. pierogarnia Babci Marysi**Pierogarnia Farszawa a. pierogarnia Farszawa****Pierogarnia Kaszubska a. pierogarnia Kaszubska****Pierogarnia Krakowiacy a. pierogarnia Krakowiacy****Pierogarnia na Deptaku a. pierogarnia Na Deptaku****Pierogarnia u Alexa i Pati a. pierogarnia U Alexa i Pati****pif paf a. pif-paf, a. pif, paf, a. pif! paf!****Pilsko a. góra Pilsko****Pitagoras****pitagorejski****pitu pitu a. pitu-pitu, a. pitu, pitu****pizzeria** (np. pizzeria włoska, osiedlowa, tradycyjna),

ale w nazwach własnych:

Pizzeria Boska Włoska a. pizzeria Boska Włoska**Pizzeria Epicka a. pizzeria Epicka****Pizzeria Napoli a. pizzeria Napoli****Pizzeria na Rynku a. pizzeria Na Rynku****Pizzeria Piec a. pizzeria Piec**

Pizzeria pod Drewnianym Bocianem a. pizzeria Pod Drewnianym Bocianem

Pizzeria Tomasz i Pomidory a. pizzeria Tomasz i Pomidory

Pizzeria u Szwagra a. pizzeria U Szwagra

plac (np. plac miejski, niewielki, ruchliwy, targowy),

ale w nazwach własnych:

Plac Biskupa Jana Chrapka a. Plac bp. Jana Chrapka,

a. Plac bpa Jana Chrapka, a. Pl. Biskupa Jana Chrapka,

a. Pl. bp. Jana Chrapka, a. Pl. bpa Jana Chrapka

Plac Jedności Słowiańskiej a. Pl. Jedności Słowiańskiej

Plac Mariacki a. Pl. Mariacki

Plac na Rozdrożu a. Pl. Na Rozdrożu

Plac pod Lipami a. Pl. Pod Lipami

Plac Przyjaciół z Miskolca a. Pl. Przyjaciół z Miskolca

Plac Rady Europy a. Pl. Rady Europy

Plac Rybny a. Pl. Rybny

Plac Sejmu Śląskiego a. Pl. Sejmu Śląskiego

Plac Synagogi a. Pl. Synagogi

Plac Świętej Katarzyny a. Plac św. Katarzyny, a. Pl. Świętej

Katarzyny, a. Pl. św. Katarzyny

Plac Teatralny a. Pl. Teatralny

Plac Trzech Krzyży a. Pl. Trzech Krzyży

Plac Wiosny Ludów a. Pl. Wiosny Ludów

Plac Wolności a. Pl. Wolności

Plac Zbawiciela a. Pl. Zbawiciela

Platon a. Plato

platoniczny

platoński

plaskowyz (np. plaskowyz powulkaniczny; **plaskowyz Bolaven**),

ale:

Plaskowyz Edwardsa

Plaskowyz Glubczycki

Plaskowyz Leńsko-Angarski

Plaskowyz Polarny

Plaskowyz Poludniowy

Plaskowyz Queenlandzki

Plaskowyz Tarnogrodzki

Plaskowyz Tunguski

Płoń a. jezioro Płoń

pobrzeże (np. pas pobrzeża),

ale w nazwach własnych:

Pobrzeże Czarnogórskie
Pobrzeże Dalmatyńskie
Pobrzeże Gdańskie
Pobrzeże Kaszubskie
Pobrzeże Koszalińskie
Pobrzeże Meklemburskie
Pobrzeże Słowińskie
Pobrzeże Szczecińskie
Pobrzeże Zachodniopomorskie

pogórze (np. pogórze rozległe, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pogórze Beskidzkie
Pogórze Dynowskie
Pogórze Heskie
Pogórze Izerskie
Pogórze Karpackie
Pogórze Krupińskie
Pogórze Łużyckie
Pogórze Morawsko-Śląskie
Pogórze Szydłowskie
Pogórze Zachodniobeskidzkie

pojezierze (np. pas pojezierzy),

ale w nazwach własnych:

Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie
Pojezierze Chodzieskie
Pojezierze Ińskie
Pojezierze Mazurskie
Pojezierze Myśliborskie
Pojezierze Środkowoszwedzkie
Pojezierze Wileńskie
Pojezierze Wschodniosuwalskie
Pojezierze Zachodniopomorskie

Polak, Polka; Polacy (obywatele państwa Polska)

polana (np. polana leśna, zacieniona, zielona; **polana Budzin, polana**

Huciska, polana Trusiówka),

ale:

Polana Chochłowska
Polana Jakuszycka
Polana Kobylecka

Polana Weporska

Rusinowa Polana

Siwa Polana

polka (taniec)

polonina (np. polonina bieszczadzka),

ale w nazwach własnych:

Polonina Borżawska

Polonina Bukowska

Polonina Caryńska

Polonina Czerwona

Polonina Równa

Polonina Wetlińska

Poloniny Hryniawskie

pomnik (np. pomnik kamienny, przyrody, poległych, wysoki),

ale w nazwach własnych:

Pomnik Bohaterom Września 1939

Pomnik Czynu Polaków

Pomnik Jadwigi i Jagielly

Pomnik Książki

Pomnik ku czci Powstańców Śląskich

Pomnik Matki Sybiraczki

Pomnik Niepodległości

Pomnik „Nigdy Więcej Wojny”

Pomnik Ofiar Grudnia 1970

Pomnik Piwnicy pod Baranami

Pomnik Poległych w Bitwie pod Grochowem

Pomorzanin, Pomorzanka; Pomorzanie (mieszkańcy Pomorza)

ponieważ by

porno

pornomagazyn a. **porno magazyn**, a. **magazyn porno**

pornografia

pornopisemka a. **porno pisemka**, a. **pisemka porno**

pornoshop a. **porno shop**

Porsche (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Porsche)

Portugalczyk, Portugalka; Portugalczycy (obywatele państwa
Portugalia)

post-Jugosłowianin

postkomunistyczny

postkubizm

postprawda

potok (np. potok kręty, płytki, wartki; **potok Bystra**, **potok Jasień**, **potok Jaworzynka**),

ale:

Chochółowski Potok

Jarząbczy Potok

Kościeliski Potok

Potok Mięgoszowiecki

Potok spod Kopy

Potok Tenczyński

Szeroki Potok

Wielki Złomiskowy Potok

Złoty Potok

Żegiestowski Potok

Poznanianin, **Poznanianka**; **Poznanianie** (mieszkańcy Poznańskiego i miasta Poznań)

Poznaniak, **Poznanianka**, **Poznaniacy** (*pot.* mieszkańcy miasta Poznań)

pólakord

pólamatorski

pólamatorski, **półprofesjonalny**

pólamatorsko

pólamatorsko, **półprofesjonalnie**

pólanalfabeta

pólanalfabetka

pólanalfabetyzm

pól-Angielka

pól-Angielka, **pól-Polka**

półangielski

półangielski, **półpolski**

pól-Anglik

półanglik (rasa konia)

pól-Anglik, **pól-Polak**

pól-Arab

pólarab (rasa konia)

pól-Arabka

pólarabski

pólarystokrata

pólarystokratka

pólaautomat

pólaautomatyczny

pól-Azjata

pół-Azjata, pół-Europejczyk
pół-Azjatka
pół-Azjatka, pół-Europejka
półazjatycki
półazjatycki, póleuropejski
półbajt (*inform.*)
półbaszta
półbawelniany
półbawelniany, półlniany
półbiały
półbiały, półczarny
półbieg
półbieg, półmarsz
półblyszcząco
półblyszcząco, półmatowo
półblyszczący
półblyszczący, półmatowy
półbochenek
półbogini
półboski
półbóg
półbut
półchłop
półchłop, półrobotnik
półchłopka
półchłopka, półrobotnica
półchłopski
półchłopski, półrobotniczy
półcicho
półcicho, półgłośno
półcichy
półcichy, półgłośny
półcień
półciepło
półciepło, półzimno
półciepły
półciepły, półzimny
półciężarówka
półcylinder
półczarny

pólczarny, pólbialy
pólczłowiek
pólczłowiek, półkoziol
pólczuwać
pólczuwać, półdrzemać
pólczuwanie
pólczuwanie, półdrzemanie
póldarmo
póldarmowy
półdemokracja
półdemokrata
półdemokratyczny
półdiablę
półdługi
półdługi, półkrótki
półdojrzałe
półdojrzałe, półdziecinie
półdojrzały
półdojrzały, półdziecinny
półdrewniany
półdrewniany, półmurowany
półdrewniany, półszklany
półdrzemać
półdrzemać, półczuwać
półdrzemanie
półdrzemanie, półczuwanie
półdrzemka
półdziecinie
półdziecinie, półdojrzałe
półdziecinny
półdziecinny, półdojrzały
półdziki
półdziki, półoswojony
półdziko
półelastyczny
półelastyczny, półszywny
póletat
póletatowiec
póletatowy
pół-Europejczyk

pół-Europejczyk, pół-Azjata
pół-Europejka
pół-Europejka, pół-Azjatka
póleuropejski
póleuropejski, półazjatycki
półfabrykat
półfantastycznie
półfantastycznie, półrealistycznie
półfantastyczny
półfantastyczny, półrealistyczny
półfinalista
półfinalistka
półfinał
półfinałowy
półfrancuski
półfrancuski, półszwajcarski
pół-Francuz
pół-Francuz, pół-Szwajcar
pół-Francuzka
pół-Francuzka, pół-Szwajcarka
półgłośno
półgłośno, półcicho
półgłośny
półgłośny, półcichy
półgodzina
półgodzinny
półgolf
półgoły
półgorzki
półgorzki, półsłodki
półgorzko
półgorzko, półsłodko
półhalka
półhybryda
półhybrydowy
półinteligencki
półinteligencki, półrobotniczy
półinteligent
półinteligent, półrobotnik
półinteligentka

półinteligentka, półrobotnica

półjawa

półjawa, półsen

półkoziół

półkoziół, półczłowiek

półkożuszek

półkpiąco

półkpiąco, półpoważnie

półkpiący

półkpiący, półpoważny

półkrótki

półkrótki, półdlugi

półkruchy

półksiężyc

półlegalny

półlegendarny

półleżać

półleżać, półsiedząco

półleżący

półleżący, półsiedzący

półleżeć

półleżeć, półsiedzieć

półlniany

półlniany, półbawełniany

półłśniąco

półłśniąco, półmatowo

półłśniący

półłśniący, półmatowy

półluk

półmaraton

półmarsz

półmarsz, półbieg

półmaska

półmat

półmatowo

półmatowo, półbłyszcząco

półmatowo, półłśniąco

półmatowy

półmatowy, półbłyszczący

półmatowy, półłśniący

półmechaniczny

półmetal (*chem.*)

pół-Metys

pół-Metys, pół-Mulat

pół-Metyska

pół-Metyska, pół-Mulatka

półmiejski

półmiejski, półwiejski

półmiękki

półmiękki, półtwardy

półmiękko

półmiękko, półtwardo

półmięsny

półmięsny, półwarzywny

półmokro

półmokro, półsucho

półmokry

półmokry, półsuchy

półmrok

pół-Mulat

pół-Mulat, pół-Metys

pół-Mulatka

pół-Mulatka, pół-Metyska

półmurowany

półmurowany, półdrewniany

półnagi

półnago

półnauka

półnauka, półzabawa

półobrażony

półoficjalnie

półoficjalność

półoficjalny

półokrąg

półokrągło

półokrągły

półomdlały

półoswojony

półoswojony, półdziki

półoś

półpauza**pół-Polak****pół-Polak, pół-Anglik****pół-Polka****pół-Polka, pół-Angielka****półpolski****półpolski, półangielski****półpoważnie****półpoważnie, półkpiąco****półpoważnie, półżartobliwie****półpoważny****półpoważny, półkpiący****półpoważny, półżartobliwy****półprodukt****półprofesjonalnie****półprofesjonalnie, półamatorsko****półprofesjonalny****półprofesjonalny, półamatorski****półprosta****półprzezroczysty a. półprzeźroczysty****półprzymknięty****półpustynia****półpustynny****półrealistycznie****półrealistycznie, półfantastycznie****półrealistyczny****półrealistyczny, półfantastyczny****półrobotnica****półrobotnica, półchłopka****półrobotnica, półinteligentka****półrobotniczy****półrobotniczy, półchłopski****półrobotniczy, półinteligencki****półrobotnik****półrobotnik, półchłop****półrobotnik, półinteligent****półrozkwitły****półrzewnie****półrzewnie, półsmutno****półrzewny**

pólrzewny, półsmutny

pólsamogłoska (*jęz.*)

pólsen

pólsen, półjava

pólsennie

pólsenny

pólserio

pólserio, półżartem

półsiad

pólsiedząco

pólsiedząco, półleżąco

pólsiedzący

pólsiedzący, półleżący

pólsiedzieć

pólsiedzieć, półleżeć

pólsieroctwo

pólsierota

pół-Skandynaw

pół-Skandynaw, pół-Słowianin

pół-Skandynawka

pół-Skandynawka, pół-Słowianka

półskandynawski

półskandynawski, półsłowiański

półsłodki

półsłodki, półgorzki

półsłodko

półsłodko, półgorzko

pół-Słowianin

pół-Słowianin, pół-Skandynaw

pół-Słowianka

pół-Słowianka, pół-Skandynawka

półsłowiański

półsłowiański, półskandynawski

półsmutno

półsmutno, półrzewnie

półsmutny

półsmutny, półrzewny

półspać

półspać, półczuwać

półspalanie (*chem.*)

pólsucho**pólsucho, półmokro****pólsuchy****pólsuchy, półmokry****półsurowy****półsurowy, póługotowany****pólszaleniec****pólszalenieństwo****pólszalony****pólszklany****pólszklany, półdrewniany****pólszlachetnie****pólszlachetny****pólsztywny****pólsztywny, półelastyczny****pół-Szwajcar****pół-Szwajcar, pół-Francuz****pół-Szwajcarka****pół-Szwajcarka, pół-Francuzka****półszwajcarski****półszwajcarski, półfrancuski****półśląski****pół-Ślązaczka****pół-Ślązak****półświadomie****półświadomy****półtajnie****półtajny****półtłusto****półtłusty****półtwardo****półtwardo, półmiętko****półtwardy****półtwardy, półmiękki****póługotowany****póługotowany, półsurowy****półuśmieszek****półwalec****półwalek****półwarzywny**

półwarzywny, półmięśny

półwiecze

półwiejski

półwiejski, półmiejski

półwieniec

półwilgotny

półwilgotny, półsuchy

półwysep (np. półwysep długi, rozległy, rzeczny; **półwysep Jukatan, półwysep Labrador**),

ale:

Półwysep Apeniński

Półwysep Arabski

Półwysep Bałkański

Półwysep Helski

Półwysep Jutlandzki

Półwysep Kornwalijski

Półwysep Pirenejski

Półwysep Przylądkowy

Półwysep Skandynawski

Półwysep Zielonego Przylądka

półwytrawny

półzabawa

półzabawa, półnauka

półzielony

półzielony, półbłękitny

półzimno

półzimno, półciepło

półzimny

półzimny, półciepły

półzwęglony

półżartem

półżartem, półserio

półżywy

pradolina (np. pradolina rzeki),

ale w nazwach własnych:

Pradolina Notecka

Pradolina Podkarpacka

Pradolina Warciańsko-Odrzańska

Pradolina Warszawsko-Berlińska

Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka

Pradolina Wieprza

Pradolina Wisły

Pradolina Wrocławsko-Magdeburgska

Prażanin, Prażanka, Prażanie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta Praga)

prąd (np. prąd morski, zimny, prądy konwekcyjne; **prąd Agulhas,**

prąd Golsztröm),

ale:

Prąd Brazylijski

Prąd Falklandzki

Prąd Nowej Ziemi

Prąd Południoworównikowy

Prąd Przylądka Horn

Prąd Wiatrów Zachodnich

Prąd Zachodniogrenlandzki

Prąd Zachodniospitsbergeński

Prąd Zatokowy

prometejski

Prometeusz (postać mitologiczna)

prometeuszowy a. Prometeuszowy (np. czyn = czyn Prometeusza)

Prus: Bolesław Prus

prusowski

Pyrrus

pyrrusowe a. Pyrrusowe zwycięstwo (*fraz.* zwycięstwo niewspółmierne do poniesionych strat)

pyrrusowy a. Pyrrusowy (np. pyrrusowe a. Pyrrusowe wojsko = wojsko Pyrrusa)

przedgórze (np. przedgórze pofałdowane, szerokie),

ale w nazwach własnych:

Przedgórze Austriackie

Przedgórze Paczkowskie

Przedgórze Sudeckie

przełęcz (np. przełęcz górską, łagodną, rozległą; **przełęcz Athabaska,**

przełęcz Przysłop, przełęcz Rohatka, przełęcz Zawrat),

ale:

Lodowa Przełęcz

Przełęcz Jabłonkowska

Przełęcz Karkonoska

Przełęcz Mięgoszowiecka

Przełęcz pod Kopą

Przełęcz Tetmajera

Przełęcz Trzech Pagód

Przełęcz Wierzgającego Konia

Szpigłasowa Przełęcz

Wielka Przełęcz Świętego Bernarda a. Wielka Przełęcz św. Bernarda

przełom (np. przełom antecedentny, epigenetyczny, przełom Dunajca),

ale w nazwach własnych:

Lubuski Przełom Odry

Małopolski Przełom Wisły

Przełom Czerwonej Wieży

Przełom Tary

Trzy Przełomy Jangcy

przesmyk (np. przesmyk między morzami, wąski; **przesmyk Auckland**,

przesmyk Darién, **przesmyk Hormuz**, **przesmyk Kra**),

ale:

Przesmyk Karelski

Przesmyk Koryncki

Przesmyk Panamski

Przesmyk Perokopski

Przesmyk Sueski

przylądek (np. przylądek skalisty, wietrzny; **przylądek Almadi**, **przylądek**

Baba, **przylądek Farvel**, **przylądek Rozewie**),

ale:

Przylądek Biały

Przylądek Dobrej Nadziei

Przylądek Douglasa

Przylądek Henrietty Marii

Przylądek Księcia Walii

Przylądek Igielny

Przylądek Melville’a

Przylądek Północny

Przylądek Scotta

Przylądek Zielony

przysiółek (rodzaj miejscowości, np. przysiółek niewielki, opustoszały,

zapomniany; przysiółek Gąsiorówek – część kolonii Gąsiorów,

przysiółek Marcelin – część osady Jarosławiec, przysiółek Pod Czarnym

Lasem – część wsi Osiek),

ale:

Dworcowy Przysiółek

Przysiółek

Przysiółek Dolny

Puma (marka obuwicza i firma, buty tej marki; nosić Pumpy)

pustynia (np. pustynia afrykańska, bezkresna, skalista; **pustynia Gobi**,
pustynia Namib, **pustynia Negew**, **pustynia Sahara**),

ale:

Mała Pustynia Piaszczysta

Pustynia Arabska

Pustynia Błędowska

Pustynia Gibsona

Pustynia Judzka

Pustynia Nubijska

Pustynia Strzeleckiego

Wielka Pustynia Słona

Wielka Pustynia Wiktorii

puszcza (np. puszcza podlaska, wielowiekowa),

ale w nazwach własnych:

Puszcza Augustowska

Puszcza Białowieska

Puszcza Knyszyńska

Puszcza Myszyniecka

Puszcza Nadnotecka

Puszcza Notecka

Puszcza Sandomierska

Puszcza Świętokrzyska

Q

quasiakademicki

quasiantonimia (*jęz.*)

quasiantonimy (*jęz.*)

quasi-Bawarczyk, **quasi-Bawarka**

quasibawarka (o napoju)

quasicytat

quasicząstka (*fiz.*)

quasi-Czech, **quasi-Czeszka**

quasiczeszki (o butach)

quasidemokratycznie

quasidemokratyczny

quasidyscyplina

quasifrancuski

quasi-Francuz, quasi-Francuzka

quasifunkcja

quasijudykacyjny (*praw.*)

quasikapitalizm

quasikryterium

quasikryterialny

quasimatematyczny

quasinauka

quasinaukowy

quasiobiekt

quasiopiekun, quasiopiekunka

quasipaństwa

quasi-Polak, quasi-Polka

quasipostępowy

quasiprawny

quasireligijny

quasisądy

quasistatyczny

quasisynonimia (*jęz.*)

quasisynonimy (*jęz.*)

quasi-Tatar, quasi-Tatarka

quasitatar (o potrawie)

quasiumysłowy

quasiwykształcenie

R

Rabelais: Franciszek a. François Rabelais

rabelaisowski

Racimierzanin, Racimierzanka; Racimierzanie (mieszkańcy wsi, osady Racimierz)

Radziwill

radziwillowski

Rafael: Rafael Santi

rafaelowski

Rakowianin, Rakowianka; Rakowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii Raków)

raz raz a. raz-raz, a. raz, raz

Redzianin, Redzianka; Redzianie (mieszkańcy miasta Reda)

Rej: Mikołaj Rej

rejowski

Rembrandt: Rembrandt Harmenszoon van Rijn

rembrandtowski

Renault (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Renault)

restauracja (np. restauracja chińska, elegancka, stylowa),

ale w nazwach własnych:

Restauracja Cysterska a. restauracja Cysterska

Restauracja De Novo a. restauracja De Novo

Restauracja Dzika Gęś a. restauracja Dzika Gęś

Restauracja Pieprz i Sól a. restauracja Pieprz i Sól

Restauracja pod Żaglami a. restauracja Pod Żaglami

Restauracja Polska Kuźnia a. restauracja Polska Kuźnia

**Restauracja Spizarnia Szczecińska a. restauracja Spizarnia
Szczecińska**

Restauracja Wieczór nad Wisłą a. restauracja Wieczór nad Wisłą

Reymont: Władysław Reymont

reymontowski

Riukiu a. wyspy Riukiu

Rochowianin, Rochowianka; Rochowianie (mieszkańcy wsi, przysiółka
Rochów)

Rodos a. wyspa Rodos

Rolls-Royce (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić
Rolls-Royce'a)

rondo (np. rondo bezkolizyjne, dwupoziomowe, osiedlowe),

ale w nazwach własnych:

**Rondo Biskupa Ignacego Jeża a. Rondo bp. Ignacego Jeża,
a. Rondo bpa Ignacego Jeża**

Rondo Generała Jerzego Ziętka a. Rondo gen. Jerzego Ziętka

Rondo Honorowych Dawców Krwi

Rondo Kocmyrzowskie im. Józefa Gorzelanego

Rondo Piekarza Ochwata

Rondo pod Zegarem

Rondo Praw Kobiet

Rondo Solidarności

Rondo Świętego Jerzego a. Rondo św. Jerzego

Rondo Władysława Bartoszewskiego

Rondo Żegrze

Rospuda a. jezioro Rospuda

Rozewie a. przylądek Rozewie, a. Przylądek Rozewski

Roztocze a. wyżyna Roztocze

rów (np. rów oceaniczny, szeroki; **rów Kermadec, rów Riukiu**),

ale:

Rów Falklandzki

Rów Filipiński

Rów Gór Skalistych

Rów Jawajski

Rów Mariański

Rów Orkadów Południowych

Rów Salomona

Rów Sandwichu Południowego

Równica a. góra Równica

równik

równina (np. równina denudacyjna, trawiasta, stepowa; **równina Alaska,**

równina Serengeti),

ale:

Równina Augustowska

Równina Belska

Równina Dolnoniemieńska

Równina Dżisny

Równina Kurpiowska

Równina Muszy i Niemenka

Równina Niewiaży

Równina Pyrzycka

Równina Środkowej Windawy

Równina Zachodniożmudzka

Różopolanin, Różopolanka; Różopolanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Różopole)

Rubens: Peter Paul Rubens

rubensowski

Rudawy a. góry Rudawy; Rudawy Bośniackie, Rudawy Siedmiogrodzkie,

Rudawy Słowackie, Rudawy Spiskie, Rudawy Toskańskie, Rudawy Weporskie

Rumun, Rumunka; Rumuni (obywatele państwa Rumunia)

rusek a. Rusek (*lekc. a. obraz.* o Rosjaninie)

ruska a. Ruska (*lekc. a. obraz.* o Rosjance)

rynna (np. rynna piarżysta, polodowcowa, skalista),

ale w nazwach własnych:

Rynna Cesarska

Rynna Norweska

Rynna Słupska**Rynna Szetlandzka****Rynna Wyspy Niedźwiedziej****rypcium pypcium a. rypcium-pypcium, a. rypcium, pypcium****Ryżanin, Ryżanka; Ryżanie** (mieszkańcy miasta Ryga)**ryżanka** (zupa)

rzeka (np. rzeka rwąca, uregulowana, wielokorytowa; rzeka Adyga, Amazonka, Angara, Barycz, Biała Przemsza, Biebrza, Brda, Bzura, Czarna Hańcza, Czeremosz, Dunaj, Eufrat, Izera, Jangcy, Jordan, Kolorado, Loara, Missisipi, Narew, Nysa Kłodzka, Nil, Orinoko, Odra, Sambra, San, Sekwana, Tygrys, Warta, Wisła),

ale:

Rzeka Czarna**Rzeka Czerwona****Rzeka Krokodyła****Rzeka Łabędzia****Rzeka Miedziana****Rzeka Perłowa****Rzeka Śnieżna****Rzeka Świętego Wawrzyńca a. Rzeka św. Wawrzyńca****Rzeka Żółta****Rzeszowianin, Rzeszowianka; Rzeszowianie** (mieszkańcy Rzeszowskiego i miasta Rzeszów)**Rzgowianin, Rzgowianka; Rzgowianie** (mieszkańcy miasta, wsi Rzgów)**Rzymianin, Rzymianka; Rzymianie** (obywatele starożytnego państwa Rzym i mieszkańcy miasta Rzym)

S

Sabała: *właśc.* Jan Krzeptowski**sabałowy a. Sabalowy** (np. sabałowe a. Sabałowe opowieści = opowieści Sabały)**Sahara a. pustynia Sahara;** Atlas Saharyjski**Saksończyk, Saksonka; Saksończycy** (mieszkańcy kraju związkowego Saksonia)**Salamina a. wyspa Salamina****Samos a. wyspa Samos****Samotraka a. wyspa Samotraka**

Samsung (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; używać Samsunga)

Sandomierzanin, Sandomierzanka; Sandomierzanie (mieszkańcy miasta Sandomierz)

Sandwich Południowy a. wyspa Sandwich Południowy

sanktuarium (np. sanktuarium diecezjalne, maryjne, narodowe),
ale w nazwach własnych:

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej

Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin

Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej

Sanktuarium Pasyjno-Maryjne

Sanmaryńczyk, Sanmarynka; Sanmaryńczycy (obywatele państwa San Marino i mieszkańcy miasta San Marino)

Sarajewianin, Sarajewianka; Sarajewianie (mieszkańcy miasta Sarajewo)

Sardynia a. wyspa Sardynia

Sardyńczyk, Sardynianka a. Sardynka; Sardyńczycy (mieszkańcy wyspy Sardynia)

sardynka (ryba)

Sartre: Jean-Paul Sartre

sartre’owski

Schiller: Fryderyk a. Friedrich Schiller

schillerowski

Schopenhauer: Arthur Schopenhauer

schopenhauerowski

Scotia a. morze Scotia

Seat (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Seata)

Seram a. morze Seram

Senegalczyk, Senegalka; Senegalczycy (obywatele państwa Senegal)

Serocczanin, Serocczanka; Serocczanie (mieszkańcy miasta, wsi, kolonii Serock)

Siecino a. jezioro Siecino

Sienkiewicz: Henryk Sienkiewicz

sienkiewiczowski

Sikoku a. wyspa Sikoku

Singapurczyk, Singapurka; Singapurczycy (obywatele państwa Singapur i mieszkańcy miasta Singapur)

Skoczowianin, Skoczowianka; Skoczowianie (mieszkańcy miasta, wsi Skoczów)

Skoda (oryg. Škoda; marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Skodą)

Skopus a. góra Skopus

skoro by

Skrwilno a. jezioro Skrwilno

Skrzyczne a. góra Skrzyczne

skwer (np. skwer mały, osiedlowy, ukwiecony, z fontanną),

ale w nazwach własnych:

Skwer Cisy

Skwer im. Jana Antoniego Strzeleckiego

Skwer Kościuszki

Skwer Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Skwer Powstańców Warszawskich

Skwer Przyjaciół z Miskolca

Skwer Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

Skwer Stulecia Powstań Śląskich

Skwer Trzech Tramwajarek

Skwer Wolnej Ukrainy

Słowak, Słowaczka; Słowacy (obywatele państwa Słowacja)

Ślupszczanin, Ślupszczanka; Ślupszczanie (mieszkańcy miasta Ślupsk)

Smykowanin, Smykowanica; Smykowanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Smyków)

sobór (np. sobór największy, monumentalny, prawosławny),

ale w nazwach własnych:

Sobór Mądrości Bożej (= Sobór Sofijski)

**Sobór metropolitalny Świętej Równiej Apostołom Marii
Magdaleny**

Sobór Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy

Sobór Świętego Mikołaja a. Sobór św. Mikołaja

**Sobór Świętych Cyryla i Metodego a. Sobór św. św. Cyryla
i Metodego**

Sofijczyk, Sofijka, Sofijczycy (mieszkańcy miasta Sofia)

Sokolica a. góra Sokolica

sokratejski

Sokrates

sokratyczny

Sonora a. pustynia Sonora

Sony (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; kupić Sony)

Sopocianin, Sopocianka; Sopocianie (mieszkańcy miasta Sopot)

Sosnowiczanie, Sosnowiczanka; Sosnowiczanie (mieszkańcy miasta, wsi Sosnowiec)

Spitsbergen a. **wyspa Spitsbergen**; Krawędź Spitsbergeńska, Ławica

Spitsbergeńska

spartanin, spartanka; spartanie (ludzie prowadzący surowy tryb życia)

Spartanin, Spartanka; Spartanie (mieszkańcy miasta Sparta)

Sporady a. **wyspy Sporady**; Sporady Południowe, Sporady Północne

Sporyszanin, Sporyszanka; Sporyszanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, osady Sporysz)

sru tu tu tu a. **sru-tu-tu-tu**, a. **sru, tu, tu, tu**

stanisławowski (od: Stanisław August Poniatowski)

staw (np. staw naturalny, płytki, tatrzański; **staw Bolina, staw Cyranka, staw Olszak**),

ale:

Batyżowiecki Staw

Długi Staw Staroleśny

Kolisty Staw

Mały Żabi Staw Mięguszowiecki

Niżni Ciemnosmreczyński Staw

Staw Amendy

Staw nad Skokiem

Staw Płaszowski

Wielki Biały Staw

Wyżni Żabi Staw Mięguszowiecki

Zmarzły Staw pod Polskim Grzebieniem

Stebłowianin, Stebłowianka; Stebłowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Steblów)

Stendhal: *właśc.* Marie Henri Beyle

stendhalowski

Stożek a. **góra Stożek**

stuku puku a. **stuku-puku**, a. **stuku, puku**

Sudety a. **góry Sudety**; Sudety Środkowe, Sudety Wschodnie, Sudety Zachodnie, Przedgórze Sudeckie, Puszcza Sudecka

Subaru (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Subaru)

subkategoria

subkontynentalny

sublicencja

subregion

Suchowolanin, Suchowolanka; Suchowolanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii Suchowola)

Sulu a. **morze Sulu**

Sulu a. **wyspy Sulu**

Sumatra a. **wyspa Sumatra**; Sumatra Północna, Sumatra Południowa, Sumatra Zachodnia

Sund a. **cieśnina Sund**

super (światny, wspaniały; najwyższej jakości)

superarbitr (*praw.*)

superatrakcyjny a. **super atrakcyjny**

supermarket (duży sklep samoobsługowy)

super market a. **market super** (wspaniały market)

super-Polak a. **super Polak**

superpomysł a. **super pomysł**, a. **pomysł super**

superzabawa a. **super zabawa**, a. **zabawa super**

Suwalczanin, **Suwalczanka**; **Suwalczanie** (mieszkańcy miasta, wsi Suwałki)

Suzuki (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Suzuki)

Syjon a. **góra Syjon**

synagoga (np. synagoga drewniana, przedwojenna, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Biała Synagoga

Stara Synagoga

Synagoga Chewra Nosim

Synagoga im. Zalmana i Rywki Małżonków Nożyków

Synagoga Izaaka

Wielka Synagoga

Synaj a. **półwysep Synaj**

Syrta a. **zatoka Syrta**; Mała Syrta, Wielka Syrta

Sypniewianin, **Sypniewianka**; **Sypniewianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Sypniewo)

Szantung a. **półwysep Szantung**, a. **Półwysep Szantuński**

szast prast a. **szast-prast**, a. **szast**, **prast**

Szczecinianin, **Szczecinianka**; **Szczecinianie** (mieszkańcy Szczecińskiego i miasta Szczecin)

szczyt (np. szczyt ośnieżony, wysoki; szczyt Rysy, Szrenica, Śnieżka, Świnica, Szyndzielnia, Trzy Korony),
ale:

Ciężki Szczyt

Czarny Szczyt

Czekanowskiego Szczyt

Durny Szczyt

Jagnięcy Szczyt

Lodowy Szczyt

Szczyt Adama

Szczyt Awicenny

Szczyt Ismaila Samaniego

Szekspir: William Szekspir a. Shakespeare

szekspirowski

Szetlandy a. wyspy Szetlandy; Szetlandy Południowe, Rów Szetlandzki,

Rynna Szetlandzka, Wyspy Szetlandzkie

szkop a. Szkop (*lekc. a. obraż.* o Niemcu)

Szopen: Fryderyk Szopen a. Chopin

szopenowski a. chopinowski

szuru buru a. szuru-buru, a. szuru, buru

Szóstak a. jezioro Szóstak

Sztokholmczyk, Sztokholmka; Sztokholmczycy (mieszkańcy miasta Sztokholm)

szwajcar (portier; ser)

Szwajcar, Szwajcarka; Szwajcarzy (obywatele państwa Szwajcaria)

szwed (klucz nastawny; czarny granit)

Szwed, Szwedka; Szwedzi (obywatele państwa Szwecja)

szwedka (kurtka)

szwedy (spodnie)

szwedy a. Szwedy (*lekc. a. obraż.* o Szwedach)

Ś

Ślązak, Ślązaczka; Ślązacy (mieszkańcy Śląska)

Śleszynianin, Śleszynianka; Śleszynianie (mieszkańcy wsi Śleszyn)

Ślęża a. góra Ślęża

Śniardwy a. jezioro Śniardwy

Śremianin, Śremianka; Śremianie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Śrem)

Środulanin, Środulanka; Środulanie (mieszkańcy dzielnicy Środula)

Świebodzinianin, Świebodzinianka; Świebodzinianie (mieszkańcy miasta, wsi Świebodzin)

Świerżanin, Świerżanka; Świerżanie (mieszkańcy wsi, kolonii Świerż)

Święcajty a. jezioro Święcajty

Święta Helena a. wyspa Święta Helena

Świna a. cieśnina Świna

Świnoujścianin, Świnoujścianka; Świnoujścianie (mieszkańcy miasta Świnoujście)

Świteż a. jezioro Świteż

T

Tabor a. **góra Tabor**

Tahiti a. **wyspa Tahiti**

Taj, Tajka; Tajowie a. **Tajlandczyk, Tajlandka; Tajlandczycy** (obywatele państwa Tajlandia)

Tajlandczyk, Tajlandka; Tajlandczycy a. **Taj, Tajka; Tajowie** (obywatele państwa Tajlandia)

Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie a. **Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy a. **Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tana a. **jezioro Tana**

Tanganika a. **jezioro Tanganika**

Tarłowianin, Tarłowianka; Tarłowianie (mieszkańcy wsi Tarłów)

Tczewianin, Tczewianka; Tczewianie (mieszkańcy miasta Tczew)

teatr (np. teatr kukiełkowy, ogródkowy, pantomimy),
ale w nazwach własnych:

Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana

Teatr Gry i Ludzie a. **teatr Gry i Ludzie**

Teatr Kana a. **teatr Kana**

Teatr Lalek Pleciuga a. **teatr lalek Pleciuga**

Teatr Rozmaitości a. **teatr Rozmaitości**

Teatr u Przyjaciół a. **teatr U Przyjaciół**

Teatr Współczesny a. **teatr Współczesny**

Tebańczyk, Tebanka; Tebańczycy (mieszkańcy miasta Teby)

Tehuantepec a. **przesmyk Tehuantepec**

Teksańczyk, Teksanka; Teksańczycy (mieszkańcy stanu Teksas)

Teneryfa a. **wyspa Teneryfa**

Terczynianin, Terczynianka; Terczynianie (mieszkańcy przysiółka Terczyn)

tesla (jednostka fizyczna, symbol: T)

Tesla (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Tesłą)

tik tak a. **tik-tak**, a. **tik, tak**

Timor a. **wyspa Timor**

Timor a. **morze Timor**

Torunianin, Torunianka; Torunianie (mieszkańcy miasta, wsi Toruń)

Toskańczyk, Toskanka; Toskańczycy (mieszkańcy regionu Toskania)

toteż by

Toyota (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Toyotą)

Trafalgar a. przylądek **Trafalgar**

tra la la a. **tra-la-la**, a. **tra, la, la**

tra ta ta a. **tra-ta-ta**, a. **tra, ta, ta**

trans (o osobie)

transmężczyzna a. **trans mężczyzna**, a. **mężczyzna trans**

transakcja

transarktyczny

transfobia

transformer

transkobieta a. **trans kobieta**, a. **kobieta trans**

transpłciowy

trattoria (np. **trattoria** popularna, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Trattoria Luigi e Antonio a. **trattoria Luigi e Antonio**

Trattoria Mamma Mia a. **trattoria Mamma Mia**

Trattoria Santa Lucia a. **trattoria Santa Lucia**

Trattoria Toscana a. **trattoria Toscana**

Trattoria u Przyjaciół a. **trattoria U Przyjaciół**

Trattoria Włoskie Klimaty a. **trattoria Włoskie Klimaty**

trele morele a. **trele-morele**, a. **trele, morele**

Trojanin, Trojanka; Trojanie a. **Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy**

(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy a. **Trojanin, Trojanka; Trojanie**

(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trynidad a. **wyspa Trynidad**

trzask prask a. **trzask-prask**, a. **trzask, prask**

Trzebiczanin, Trzebiczanka; Trzebiczenie (mieszkańcy wsi, kolonii

Trzebiecz)

Tuczno a. **jezioro Tuczno**

Tunezyjczyk, Tunezyjka; Tunezyjczycy (obywatele państwa Tunezja)

Turawianin, Turawianka; Turawianie (mieszkańcy wsi Turawa)

Turbacz a. **góra Turbacz**

turbo (mający zwielokrotnioną moc)

turbodoładowanie (zwiększenie mocy silnika)

turbogenerator (*techn.*)

turboimpreza a. **turbo impreza**, a. **impreza turbo**

Turczanin, Turczanka; Turczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Turek)

Turek, Turczynka; Turcy (obywatele państwa Turcja)

Turyńczyk, Turyнка; Turyńczycy (mieszkańcy regionu Turyngia i miasta

Turyń)

tuż tuż a. **tuż-tuż**, a. **tuż**, **tuż**

Tyczynianin, **Tyczynianka**; **Tyczynianie** (mieszkańcy miasta, wsi, osady Tyczyn)

Tyrolczyk, **Tyrolka**; **Tyrolczycy** (mieszkańcy kraju związkowego Tyrol)
tyrolka (kapelusz; kolejka linowa; ślizgacz linowy)

Tyszanin, **Tyszanka**; **Tyszanie** (mieszkańcy miasta Tychy)

U

u cha cha a. **u-cha-cha**, a. **u**, **cha**, **cha**

Ufijczyk, **Ufijka**, **Ufijczycy** (mieszkańcy miasta Ufa)

Uhowianin, **Uhowianka**; **Uhowianie** (mieszkańcy wsi Uhowo)

Ujścianin, **Ujścianka**; **Ujścianie** (mieszkańcy miasta Ujście)

Ukrainiec, **Ukrainka**; **Ukraińcy** (obywatele państwa Ukraina)

ulica (np. ulica ruchliwa, szeroka, w centrum)

ulica 3 Maja a. **ul. 3 Maja**, a. **ulica Trzeciego Maja**, a. **ul. Trzeciego Maja**

ulica Bohaterów Monte Cassino a. **ul. Bohaterów Monte Cassino**

ulica Długa a. **ul. Długa**

ulica Generała Jana Henryka Dąbrowskiego a. **ulica gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. Generała Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**

ulica Jana z Kolna a. **ul. Jana z Kolna**

ulica Ku Słońcu a. **ul. Ku Słońcu**

ulica Mieszka I a. **ul. Mieszka I**

ulica Na Grobli a. **ul. Na Grobli**

ulica Ojca Augustyna Kordeckiego a. **ulica o. Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. Ojca Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. o. Augustyna Kordeckiego**

ulica Piastowska a. **ul. Piastowska**

ulica Przy Zamczysku a. **ul. Przy Zamczysku**

ulica Świętego Jana a. **ulica św. Jana**, a. **ul. Świętego Jana**, a. **ul. św. Jana**

ulica Żwirki i Wigury a. **ul. Żwirki i Wigury**

Umbryczyk, **Umbryjka**; **Umbryczycy** (mieszkańcy regionu Umbria)

Upolu a. **wyspa Upolu**

Ursynowianin, **Ursynowianka**; **Ursynowianie** (mieszkańcy dzielnicy Ursynów)

Uśmierzanin, Uśmierzanka; Uśmierzanie (mieszkańcy osady Uśmierz)

Utah a. jezioro Utah

Uznam a. wyspa Uznam

V

Valencia a. jezioro Valencia

Varanger a. półwysep Varanger

Vizir (marka produktów do prania, produkty tej marki; wyprać w Vizirze)

Volkswagen (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volkswagenem)

Volvo (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volvo)

W

Wadąg a. jezioro Wadąg

Wadowiczanin, Wadowiczanka; Wadowiczanie (mieszkańcy miasta Wadowice)

Waga a. przełęcz Waga

Wagner: Ryszard a. Richard Wagner

wagnerowski

Wajgacz a. wyspa Wajgacz

Walijczyk, Walijka, Walijczycy (mieszkańcy Walii)

Wallenrod (postać literacka)

wallenrodyczny a. walenrodyczny

Walpusz a. jezioro Walpusz

Waplewianin, Waplewianka; Waplewianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Waplewo)

Warmiak, Warmiaczka, Warmiacy (mieszkańcy Warmii)

Warneńczyk, Warnenka; Warneńczycy (mieszkańcy miasta Warny)

Warszawiak, Warszawianka; Warszawiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Warszawa)

Warszawianin, Warszawianka; Warszawianie (mieszkańcy Warszawskiego i miasta Warszawa)

Waszyngtończyk, Waszyngtonka; Waszyngtończycy (mieszkańcy miasta Waszyngton)

Watykańczyk, Watykanka; Watykańczycy (obywatele państwa Watykan)

Wdzydze a. jezioro Wdzydze

Wedel: Emil Wedel

wedłowski

wege (wegetariański)

wegedania a. wege dania, a. dania wege

wegerestauracja a. wege restauracja, a. restauracja wege

wegeżywność a. wege żywność, a. żywność wege

Werter (postać literacka)

werterowski

Westerplatte a. półwysep Westerplatte

Węgier, Węgierka; Węgrzy (obywatele państwa Węgry)

węgierka (śliwka)

wicekanclerz

wicekrólestwo

wicemiss

wiceprezydent

wiceprzewodniczący

Wicko a. jezioro Wicko

wiedenka (kielbasa; but; linia kolejowa)

Wiedeńczyk, Wiedenka; Wiedeńczycy (mieszkańcy miasta Wiedeń)

Wielgomłynianin, Wielgomłynianka; Wielgomłynianie (mieszkańcy wsi, kolonii Wielgomłyni)

Wielka Syrta a. zatoka Wielka Syrta

Wielki Erg Wschodni a. pustynia Wielki Erg Wschodni

Wielki Erg Zachodni a. pustynia Wielki Erg Zachodni

Wielkie Morze Piasku a. pustynia Wielkie Morze Piasku

Wieprz-Krzna a. kanał Wieprz-Krzna

wierch (szczyt, np. wierch beskidzki, skalisty),

ale w nazwach własnych:

Bujaczy Wierch

Czerwone Wierchy

Hrubby Wierch

Kasprowy Wierch

Kończysty Wierch

Koprowy Wierch

Kozi Wierch

Maly Kozi Wierch

Starorobociański Wierch

Wierzchowo a. jezioro Wierzchowo

Wieżyca a. **góra Wieżyca**

więc **by**

Wigry a. **jezioro Wigry**

willa (np. **willa klasycystyczna**, **modernistyczna**, **przedwojenna**, **wiejska**),
ale w nazwach własnych:

Willa Atma

Willa Hadriana

Willa Koliba

Willa Księcia Leopolda

Willa Kuderów

Willa Lentza

Willa Léona Allarta

Willa Papirusów

Willa pod Kozłem

Willa West Ende

Wilniak, **Wilnianka**, **Wilniacy** (*pot.* mieszkańcy miasta Wilno)

Wilnianin, **Wilnianka**, **Wilnianie** (mieszkańcy miasta Wilno)

winiarnia (np. **winiarnia włoska**, **znana**),

ale w nazwach własnych:

Winiarnia Bachus a. **winiarnia Bachus**

Winiarnia Kapka Wina a. **winiarnia Kapka Wina**

Winiarnia MyWine a. **winiarnia MyWine**

Winiarnia pod Czarnym Kotem a. **winiarnia Pod Czarnym
Kotem**

Winiarnia Zamojska a. **winiarnia Zamojska**

Winston (marka papierosów i papieros tej marki; palić **Winstony**)

Witomierzanin, **Witomierzanka**; **Witomierzanie** (mieszkańcy przysiółka
Witomierz)

Wiżajny a. **jezioro Wiżajny**

Włoch, **Włoszka**; **Włosi** (obywatele państwa Włochy)

wodospad (np. **wodospad górski**, **groźny**, **tatrzański**; **wodospad Iguazu**,
wodospad Niagara, **wodospad Siklawica**),

ale:

Wodospad Czarownic

Wodospad Kamieńczyka

Wodospad Podgórnej

Wodospad pod Uplazem

Wodospady Murchisona

Woliczanin, **Woliczanka**; **Woliczanie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi,
osady, przysiółka **Wolica**)

Wolin a. wyspa **Wolin**

Wolter a. **Voltaire** *właśc.* François-Marie Arouet

wolteriański

wolterowski

Woświn a. jezioro **Woświn**

Wrocławiak, Wrocławianka; Wrocławiaci (*pot.* mieszkańcy miasta Wrocław)

Wrocławianin, Wrocławianka; Wrocławianie (mieszkańcy Wrocławskiego i miasta Wrocław)

Wybrzeże (wybrzeże polskie nad Morzem Bałtyckim)

wybrzeże (np. wybrzeże morskie, skaliste, wydmowe; **wybrzeże Amalfi, wybrzeże Versilia**),
ale:

Lazurowe Wybrzeże

Wybrzeże Adeli

Wybrzeże Hobbsa

Wybrzeże Ingrid Christensen

Wybrzeże Kości Słoniowej

Wybrzeże Księżniczki Astrid

Wybrzeże Larsa Christensena

Wybrzeże Mawsona

Wybrzeże Prawdy

Wybrzeże Scotta

wysoczyzna (np. wysoczyzna morenowa, rozległa),
ale w nazwach własnych:

Wysoczyzna Białostocka

Wysoczyzna Płocka

Wysoczyzna Płońska

Wysoczyzna Rawska

Wysoczyzna Średzka

Wysoczyzna Turecka

Wysoczyzna Wysokomazowiecka

Wysoczyzna Złoczewska

Wysoczyzna Żarnowiecka

Wysoczyzna Żelechowska

wyspa (np. wyspa bezludna, kamienista, zalesiona; **wyspa Borneo, wyspa Jawa, wyspa Rodos**),
ale:

Wyspa Bożego Narodzenia

Wyspa Południowa

Wyspa Świętej Heleny a. Wyspa św. Heleny

Wyspy Cooka

Wyspy Kanaryjskie

Wyspy Magdaleny

Wyspy Owcze

Wyspy Salomona

Wyspy Szczęśliwe (= Wyspy Kanaryjskie)

**Wyspy Świętego Tomasza i Książęca a. Wyspy św. Tomasza
i Książęca**

Wyspy Trobrianda

Wyspy Żółwie (= Galapagos)

wyżyna (np. wyżyna malownicza, rozległa, zielona; **wyżyna Emmental**,

wyżyna Kolorado, **wyżyna Pamir**, **wyżyna Smålandu**),

ale:

Wyżyna Kielecka

Wyżyna Lubelska

Wyżyna Małopolska

Wyżyna Naddunajska

Wyżyna Przedborska

Wyżyna Sandomierska

Wyżyna Śląsko-Krakowska

Wyżyna Szwajcarska

Wyżyna Transylwańska

Wyżyna Woźnicko-Wieluńska

wzgórze (np. wzgórze łagodne, naturalne, zamkowe; **wzgórze Ofel**),

ale:

Wzgórze Balatońskie

Wzgórze Euganejskie

Wzgórze Herzla

Wzgórze Pamięci

Wzgórze Świątynne

Wzgórze Watykańskie

Y

Yuma a. pustynia Yuma

Z

Zaborzanin, Zaborzanka; Zaborzanie (mieszkańcy dzielnicy, wsi Zaborze)

Zabużanin, Zabużanka; Zabużanie (mieszkańcy terenów położonych za Bugiem, wsi i osady Zabuże)

Zagrzebianin, Zagrzebianka; Zagrzebianie (mieszkańcy miasta Zagrzeb)

zajazd (np. zajazd góralski, przydrożny, stylowy),

ale w nazwach własnych:

Zajazd Beskidy a. **zajazd Beskidy**

Zajazd Kacze Zamieszanie a. **zajazd Kacze Zamieszanie**

Zajazd pod Wiatrakiem a. **zajazd Pod Wiatrakiem**

Zajazd Polskie Drogi a. **zajazd Polskie Drogi**

Zajazd Szlachecki a. **zajazd Szlachecki**

Zajazd u Kmicica a. **zajazd U Kmicica**

Zakopianin, Zakopianka; Zakopanie a. **Zakopiańczyk, Zakopianka;**

Zakopiańczycy (mieszkańcy miasta Zakopane)

Zakopiańczyk, Zakopianka; Zakopiańczycy a. **Zakopianin, Zakopianka;**

Zakopanie (mieszkańcy miasta Zakopane)

zalew (np. zalew płytki, sztuczny; **zalew Zakrzówek, zalew Łęg**),

ale:

Zalew Czorszyński

Zalew Kamieński

Zalew Soliński

Zalew Sulejowski

Zalew Szczeciński

Zalew Wąchocki

Zalew Wiślany

Zalew Włocławski

Zalew w Starej Morawie

Zalew Zegrzyński

Załęzanin, Załęzanka; Załęzanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Załęże)

zamek (np. zamek gotycki, obronny, średniowieczny, warowny),

ale w nazwach własnych:

Zamek Biskupów Kamieńskich

Zamek Drahim

Zamek Gryf

Zamek Kapituły Warmińskiej

Zamek Królewski

Zamek Książąt Pomorskich

Zamek Ogrodzieniec

Zamek Piastów Śląskich

Zamek Stary Książ

Zamek Ujazdowski

zanim by

Zanzibar a. **wyspa Zanzibar**

Zaolzianin, Zaolzianka; Zaolzianie (mieszkańcy Zaolzia)

zatem by

zatoka (np. **zatoka morska**, **płytką**, **spokojną**; **zatoka Alaska**, **zatoka**

Guantanamo, **zatoka Karpentaria**, **zatoka Kuria Muria**),

ale:

Zatoka Amundsena

Zatoka Biskajska

Zatoka Cooka

Zatoka Florydzka

Zatoka Frobishera

Zatoka Hawańska

Zatoka Meksykańska

Zatoka Pucka

Zatoka Świętego Wawrzyńca a. **Zatoka św. Wawrzyńca**

Zatoka Świń

Zatorzanin, Zatorzanka; Zatorzanie (mieszkańcy miasta, wsi Zator)

Zawichościanin, Zawichościanka; Zawichościanie (mieszkańcy miasta
Zawichost)

Zawrat a. **przełęcz Zawrat**

Zazulinianin, Zazulinianka; Zazulinianie (mieszkańcy dzielnicy Zazulin)

Ząbkowianin, Ząbkowianka; Ząbkowianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady
Ząbki)

Zębianin, Zębianka; Zębianie (mieszkańcy wsi Ząb)

ziemia (region, kraina, np. **ziemia sandomierska**),

ale w nazwach własnych:

Nowa Ziemia

Ziemia Dicksona

Ziemia Franciszka Józefa

Ziemia Gustawa V

Ziemia Gustawa Adolfa

Ziemia Nordenskiölda

Ziemia Olafa V**Ziemia Przylądka Południowego****Ziemia Sabiny****Ziemia Torella****Zielonogórzanin, Zielonogórzanka; Zielonogórzanie** (mieszkańcy

Zielonogórskiego i miasta Zielona Góra)

Ziemia Jamesona a. półwysep Ziemia Jamesona**Ziemia Milne'a a. wyspa Ziemia Milne'a****Ziemia Myliusza Erichsena a. półwysep Ziemia Myliusza Erichsena****Ziemia Peary'ego a. półwysep Ziemia Peary'ego****Ziemia Scoresby'ego a. półwysep Ziemia Scoresby'ego****Zimna Woda a. potok Zimna Woda****Zimnowodzianin, Zimnowodzianka; Zimnowodzianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Zimna Woda)**Złotopotoczanin, Złotopotoczanka; Złotopotoczanie** (mieszkańcy wsi, osady Złoty Potok)**Złoty Róg a. zatoka Złoty Róg****Zug a. jezioro Zug****Zwierzyńczanin, Zwierzyńczanka; Zwierzyńczanie** (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Zwierzyniec)**zwrotnik Kozioróżca****zwrotnik Raka**

Z

Żabi Mnich a. góra Żabi Mnich**żabojad a. Żabojad** (*lekc. a. żart. o Francuzie*)**Żarzanin, Żarzanka; Żarzanie** (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żary)**Żegiestowianin, Żegiestowianka; Żegiestowianie** (mieszkańcy wsi, osady Żegiestów)**Żoliborzanin, Żoliborzanka; Żoliborzanie** (mieszkańcy dzielnicy Żoliborz)**Żuczanin, Żuczanka; Żuczanie** (mieszkańcy wsi, kolonii Żuki)**Żurawiczanie, Żurawiczanka; Żurawiczanie** (mieszkańcy wsi Żurawiczki)**Żychlinianin, Żychlinianka; Żychlinianie** (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żychlin)**Żywczanin, Żywczanka; Żywczanie** (mieszkańcy miasta Żywiec)**Żywiec** (marka piwa i piwo tej marki; pić Żywca)

Recenzowany słownik ma niewątpliwie duży walor dydaktyczny i jest dostosowany do odbiorcy, który nie musi wykazywać się specjalistyczną wiedzą językoznawczą. Ponadto opracowanie ma bardzo przejrzysty (alfabetyczny) układ, co na pewno wpływa na dostępność i łatwość korzystania. Jest praktycznym wsparciem – pomaga użytkownikowi w okresie przejściowym między starą a nową normą, jest więc integralnym elementem reformy. Słownik nie aspiruje do miana pełnego kompendium, lecz skupia się na ilustrowaniu zmian i przykładów granicznych. W dłuższej perspektywie jego znaczenie będzie polegało na dokumentowaniu momentu przełomowego w historii polskiej ortografii – zarówno z punktu widzenia dydaktyki, jak i debaty językoznawczej.

z recenzji wydawniczej

dr hab. Marzeny Marczewskiej, prof. UJK